

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Mari Vertanen

LOGOTERAPIA OSANA KRIMINAALIHUOLTOA

Tarkastelussa yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkaiden näkökulma

Sosiaali- ja terveystieteiden
2016

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Mari Vertanen
Opinnäytetyön nimi	Logoterapia osana kriminaalihuoltoa Tarkastelussa yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkaiden näkökulma
Vuosi	2016
Kieli	suomi
Sivumäärä	47 + 1 liite
Ohjaaja	Ahti Nyman

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkaat kokevat oman elämänsä tarkoituksen ja mielekkyyden ja/tai miten sen puute vaikuttaa rikolliseen käyttäytymiseen. Tutkimuksen tehtävänä oli myös selvittää, miten yhdyskuntaseuraamustoimisto voisi palvella paremmin tai tukea enemmän rikoksettomaan elämään asiakkaiden näkökulmasta.

Aineisto kerättiin kyselylomakkeilla Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston henkilökunnan toimesta. Kyselylomakkeita jaettiin vastaajille 15 kappaletta ja vastauksia saatiin 12 kappaletta. Tutkimus on kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen. Teoreettisessa viitekehyksessä kerrotaan oikeudenmukaisuudesta, rikollisuuteen vaikuttavista tekijöistä, logoterapiasta, rikosseuraamuslaitoksesta, yhdyskuntaseuraamustoimistojen tehtävästä sekä logoterapian käytöstä.

Tutkimuksessa selvisi, että Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkaille oli muodostunut oma näkemys Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminnasta ja toimisto toimii pääosin hyvin asiakkaiden näkökulmasta. Parannusehdotuksia oli vähän. Perhe, työ, ihmissuhteet ja vanhemmat olivat asioita, jotka vastaajat kokivat merkitykselliseksi asioiksi elämässään ja sitä kautta uusintarikollisuutta vähentäviksi tekijöiksi omalla kohdallaan. Vastaajat odottivat läheisiltä tukea rikoksettomaan elämään, yhteiskunnalta ei juurikaan odotettu paljoa ja lähestulkoon kaikki vastaajat kokivat olevansa itse suurimpia vaikuttajia elämäänsä ja rikoksettomuuteensa.

ABSTRACT

Author	Mari Vertanen
Title	Logo therapy as a Part of the Prison Service and the Probation Service the Perspective of the Clients of a Community Sanctions Office
Year	2016
Language	Finnish
Pages	47 + 1 Appendix
Name of Supervisor	Ahti Nyman

The aim of the study is to examine how the clients of the Community Sanctions Office in Vaasa experience the meaning and meaningfulness of their own lives, or how the lack of it affects their criminal behaviour. A further aim is to examine how Community Sanctions Office could serve their clients better or how the clients could be helped to a life without crime.

The material for the study was gathered with questionnaires handed out by the personnel in the Community Sanctions Office in Vaasa. Fifteen questionnaires were given to the clients and 12 responses were received. The study was both qualitative and quantitative. The theoretical frame deals with the justice, the tasks of Community Sanctions Office, Criminal Sanctions Office, factors that affect crime, logo therapy and the use of the logo therapy.

The study showed that the clients of the Community Sanctions Office in Vaasa had created their own view of the operation of the office and that from the clients' point of view the agency mainly works well. There were not many suggestions for improvement. Family, work, personal relationships, and parents were felt to be the meaningful factors in life. Thus they were also factors that decreased the amount of renewed crimes. The respondents expected support for their crimeless lives from their close ones; they did not expect much from society, and almost all of the respondents saw themselves as the biggest contributing factors to their lives and living without crime.

Keywords	Logo therapy, criminality, Community sanctions office, meaning of life
----------	--

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	8
2	OIKEUDENMUKAISUUS.....	9
	2.1 Oikeudenmukaisuuden jako.....	10
	2.2 Rikosoikeudellinen järjestelmä.....	10
3	RIKOLLISUUTEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	11
	3.1 Rikollisuuteen suhtautuminen.....	12
	3.2 Rikollisuus ja päihteet.....	12
4	RIKOSSEURAAMUSLAITOS	14
	4.1 Organisaatio	14
	4.2 Yhdyskuntaseuraamustoimisto	15
	4.3 Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimisto	16
5	LOGOTERAPIA	19
	5.1 Logoterapian käyttö	20
	5.2 Logoterapian sovellutukset vankiloissa	21
	5.3 Logoterapia Suomen vankilassa	23
	5.4 Logoterapia ja riippuvuus	24
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TARKOITUS	26
	6.1 Tutkimuksen rajaus	26
	6.2 Tutkimuksen menetelmät ja aineiston käsittely sekä analysointi	26
	6.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	27
7	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	29
	7.1 Vastaajien ikäjakauma	29
	7.2 Vastaajien käynnit yhdyskuntaseuraamustoimistossa	30
	7.3 Rikokset, joihin vastaajat olivat syyllistyneet.....	30
	7.4 Yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminnan toteutuminen.....	32
	7.5 Yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä.....	32
	7.6 Miten yhdyskuntaseuraamustoimisto voisi toimia toisin tai paremmin .	34
	7.7 Vastaajille merkitykselliset asiat elämässä	35
	7.8 Läheisten vaikutus rikoksettomaan elämään	37

7.9 Yhteiskunnan vaikutus rikoksettomaan elämään.....	39
7.10 Oman itsensä vaikutus rikoksettomaan elämään	40
7.11 Sataprosenttinen rikoksettomuus	41
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	43
9 POHDINTA.....	46
LÄHTEET.....	48
LIITTEET	

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kaavio 1. Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiokaavio	s. 15
Kuvio 1. Vastaajien ikäjakauma	s. 29
Kuvio 2. Vastaajien käyntien määrät yhdyskuntaseuraamustoimistossa	s. 30
Kuvio 3. Yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävän toteutuminen	s. 32
Kuvio 4. Yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä	s. 33
Kuvio 5. Vastaukset yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminnasta	s. 34
Kuvio 6. Läheisten vaikutus rikoksettomaan elämään	s. 38
Kuvio 7. Yhteiskunnan vaikutus rikoksettomaan elämään	s. 39
Kuvio 8. Oman toiminnan vaikutus rikoksettomaan elämään	s. 40
Kuvio 9. Sataprosenttinen rikoksettomuuden jakautuminen	s. 41
Taulukko 1. Vastaajien tekemät rikokset ja lukumäärä	s. 31
Taulukko 2. Vastaajille merkityksellisimmät asiat	s. 36
Taulukko 3. Uusintarikollisuutta vähentävät asiat	s. 37

LIITELUETTELO**LIITE 1.** Saatekirje ja kyselylomake

1 JOHDANTO

Uskon, että jos ihmisellä on merkityksellinen elämä, ja hän kokee elämänsä tarkoitukselliseksi, ei hänellä ole syytä syyllistyä rikoksiin, ellei elämän merkityksellisuuden kokemuksen taustalla ole rikollisjärjestö, rasismi tai muu rikollisuutta ihannoiva aate.

Aihetta on tärkeä tutkia siksi, että saadaan asiakkaiden oma näkemys asiasta esille ja sitä kautta voidaan vaikuttaa asiakkaisiin ja heidän ajatteluun ja täten tukea heitä rikoksettomaan elämään, joka tuo taas säästöä yhteiskunnalle monella tavalla ja ennen kaikkea lisää ihmisten hyvinvointia ja asiakkaiden elämänlaatua.

Opinnäytetyölläni haluan tuoda esille sitä ajattelutapaa, että aina on toivoa, ihmisellä on mahdollisuus muutokseen. Mielestäni on tärkeää, että kaikki toiminta yhteiskunnassa lähtisi ihmisen omasta tahdosta ja motivaatiosta. Meidän tarvitsee vain löytää oikeat välineet siihen.

”Jokaisesta ihmisestä löytyy sisäistä voimaa, jonka avulla hänellä on mahdollisuus nousta ulkoisen kohtalonsa yläpuolelle.” -Viktor E. Frankl

2 OIKEUDENMUKAISUUS

Oikeusfilosofia on osa-alue, joka tutkii oikeudenmukaisuutta ja tasapuolisuutta sekä lakien johdonmukaisuutta. Laki käsitetään yleisellä tasolla niiden periaatteiden ja sääntöjen kokonaisuudeksi, joita tulee noudattaa. Oikeusfilosofiassa tarkastellaan oikeuskäytäntöihin liittyviä asioita, esimerkiksi sitä, ovatko lait normatiivisina sääntöinä oikeudenmukaisia ja toteutuuko oikeudenmukaisuus oikeuskäytännöissä. (Tieteen termipankki 2014.) Oikeusfilosofian alaan on usein luettu tarkastelut, jotka koskevat oikeuden alkuperää, sen luonnetta sekä oikeuden ja yhteiskunnan välistä suhdetta, toteaa Aulis Aarnio julkaisussaan Luentoja lainopillisen tutkimuksen teoriasta. Tyypillisiä teemoja oikeusfilosofian alalla ovat olleet mm. oikeudellinen positivismi ja luonnonoikeudelliset kiistat. (Aarnio 2011, 5.)

Filosofian historiassa tunnetuimmat klassiset oikeusfilosofiset esitykset ovat olleet Platonin (427-347 eaa.) Valtiossa esitetty käsitys oikeudesta sielun eri osien välisenä harmoniana ja Aristoteleen (384-322 eaa.) edelleen paljon käytetty erottelu distributiivisen ja retributiivisen oikeuskäsityksen välillä. Stoaalaisuudesta lähtien on oikeutta tarkasteltu myös luonnonoikeutena, luonnon antaman mallin mukaisena sääntökokoelmana. Oikeudenmukaisuus on ollut myös keskeisessä osassa moraalifilosofiassa ja siten esimerkiksi yhteiskuntasopimusteoriat, utilitarismi ja nykyisissä oikeusfilosofisissa keskusteluissa keskeinen John Rawlsin (1921-2002) filosofia voidaan nähdä tapoina vakiinnuttaa oikeudenmukaisuus yhteiskunnassa. (Tieteen termipankki 2014.)

Nykyisessä analyttisessä oikeusfilosofiassa pohditaan yhtäältä lakien ja lakijärjestelmien sisäisiä ongelmia kuten mm. oikeussääntöjen normatiivista luonnetta ja kielellistä määräävyyttä, lakitieteellisten normien rakennetta ja loogista luonnetta, lakijärjestelmän identiteetin luonnetta, oikeudenkäytön järjestyksen luonnetta, päätösten oikeutusta, normien pätevyyttä, kansalaisten oikeuksia ja oikeudentulkintaa. Toisaalta on tutkittu oikeudenkäytön ja muun yhteiskunnan ja sen moraalien välistä suhdetta. Tässä asiassa esillä ovat olleet mm. oikeusvelvoitteiden luonne, lain auktoriteetti, lain tehtävät, vastuullisuuden käsite, oikeudellisten rangaistusten analyysi ja oikeutus, oikeuden ja lain välinen suhde, oikeuksien ja poliittisten ja

moraalisten oikeuksien väline suhde, oikeudellinen päättely käytännöllisenä päätelynä ja lain ja käytännöllisen järjen välinen suhde. (Tieteen termipankki 2014.)

2.1 Oikeudenmukaisuuden jako

Oikeudenmukaisuuden päämuodot voidaan jakaa distribuution oikeudenmukaisuuteen ja rikoksen seuraamuksen retribuution oikeudenmukaisuuteen. Yhteisten pelisääntöjen noudattaminen tuottaa monia hyötyjä, mutta vaatii myös yhteiskunnan jäseniltä uhrauksia. Distributiivisessa oikeudenmukaisuudessa on kysymyksessä se, miten jaetaan yhteiskunnallisen elämän hyödyt ja kustannukset yhteiskunnan jäsenten kesken. Yhteiskunnan lakien rikkominen uhkaa yleistä järjestystä ja vaatii jonkinlaista toimenpidettä yhteiskunnan taholta. Retributiivinen oikeudenmukaisuus käsittelee sitä, millaisia rikosten seuraamusten tulisi olla. (Otavan opisto 2015.)

2.2 Rikosoikeudellinen järjestelmä

Rikosoikeudellisen järjestelmän tarkoituksena on joko absoluuttisen rangaistusteorian mukaisesti, rikollisen teon oikeudenmukainen sovittaminen tai relatiivisen teorian tavoin, pyrkimys estää rikollista käyttäytymistä. Rikosoikeudellisen järjestelmän tavoitteena on tällä hetkellä jälkimmäinen; pyrkimys estää rikoksia. Rikosoikeudellista järjestelmää on keino luoda ja ylläpitää yleistä lainkuuliaisuutta. Tämä tapahtuu kahdella tavalla: Rangaistukset, jotka on säädetty rikoksista, toimii pelotteena ja sekä ennen kaikkea välillisesti rikosoikeudellisten normien moraalila tuovan tai sisäistävän vaikutuksen avulla. (Helsingin yliopiston avoin yliopisto 2013.)

Rikosoikeudellisen järjestelmän tarkoituksena on luoda yhteiskuntaan arvoja ja normeja, joita ihmiset noudattavat. Rikosoikeudellisen normiston järjestelmässä näitä arvoja ja tavoitteita on hahmotettu rikosoikeudellisilla sääntelyillä suojattavien oikeushyvien käsitteellä. Oikeushyvillä tarkoitetaan henkiä, terveyttä, vapautta, varallisuutta tai kotirauhaa. Tällaista oikeushyvää vastaan rikkominen katsotaan niin, että teko on määritetty rangaistavaksi. (Helsingin yliopiston avoin yliopisto 2013.)

3 RIKOLLISUUTEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Rikollisuuteen vaikuttavia tekijöitä Janne Kivivuoren mukaan ovat evoluutio, yksilön vakaat ominaisuudet, sosiaalinen huono-osaisuus, kontrollin puute, oppiminen, leimaaminen ja tilaisuusrakenne. ”Yksilöiden erot rikosalttiudessa johtuvat yksilökohtaisista ja sosiaalisista riskitekijöistä sekä näiden vuorovaikutuksesta. Riskitekijä lisää rikoksiin syyllistymisen todennäköisyyttä, mutta ei välttämättä johda rikoksiin. Eri riskitekijöiden kasaantuminen samalle yksilölle lisää rikosten tekemisen todennäköisyyttä.” (Kivivuori 2008.)

Evoluutiolla viitataan Darwin (1809-1882) evoluutioteorian mukaiseen ihmismielen perusominaisuuksiin ja perustavat käyttäytymisalttiudet ovat kehittyneet lajinkehityksessä evoluutioteorian mukaisesti. Eräät rikoskäyttäytymistä tukevat yleiset piirteet juontaa näistä lajityypillisistä alttiuksista. Tämä näkyy yksilöiden persoonallisuuden eroissa; aggressiivisuudessa, impulsiivisuudessa, itsekontrollissa ja päihdehakuisuudessa. Vakaat yksilökohtaiset erot johtuvat osin perimästä. ”Rikollisuusgeeniä” ei ole, vaan vaikutus kanavoituu yksilön temperamentin kautta ja ilmenee vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa. Kivivuoren mukaan köyhyys on yksi rikollisuuden riskitekijä myös. Perheen nostaminen köyhyydestä vähentää lasten rikollisuutta. ”Vaikutus kanavoituu kontrollin kautta: kun perhe nostetaan köyhyydestä, vanhemmat jaksavat ja pystyvät valvomaan lapsiaan paremmin. Myös yhteiskunnan eriarvoisuus on rikollisuutta selittävä tekijä.” (Kivivuori 2008.)

Rikosaktiiviset yksilöt löytävät helposti toistensa seuraan, kun valtaväestö suhtautuu torjuvasti, hakeutuvat rikosaktiiviset ihmiset toistensa seuraan. Nämä ryhmät muodostavat otollisen pohjan rikollisuuden oppimiselle ja toteuttamiselle. Rikosaktiiviset ryhmät vahvistavat jäsentensä alttiutta rikoksiin erilaisten kannustuksien kautta. Ryhmissä opitaan tekemään rikoksia sekä rikollisuudelle suotuisia asenteita. Irrallisuus sosiaalista kontrollia toteuttavista instituutioista kuten koulutuksesta, työelämästä ja perheestä lisää rikosalttiutta. ”Tässäkin ilmenee yksilöalttiuden ja ulkoisen kontrollin vuorovaikutus: kontrollia kaihtava yksilö hakeutuu

elämänpiireihin, joissa kontrollia on vähän, mutta häneen voi vaikuttaa ulkoisen kontrollin tehostuminen” toteaa Kivivuori. (Kivivuori 2008.)

Rikollisuutta selittävien tekijöiden merkitys voi muuttua yhteiskunnan muuttuessa. Jos hyvinvointivaltio on kehittyneempi ja tasa-arvoisempi, sitä suurempi osa jäljellä olevan rikollisuuden vaihtelusta selittyy yksilökohtaisilla, kulttuurisilla ja tilaisuusrakenteeseen liittyvillä tekijöillä. Jos yksilöllä on vahva rikosalttius, mutta häneen kohdistuu paljon sosiaalista kontrollia, ei hän välttämättä syyllisty rikokseen lainkaan. Tai yksilö, johon ei kohdistu sosiaalista kontrollia, ei välttämättä syyllisty rikoksiin, jos hänen persoonallisuuteensa ei altista häntä rikoskäyttäytymiseen. Sanotaan, että tilaisuus tekee varkaan ja tällä tarkoitetaan sitä, että rikos tapahtuu, jos motivoitunut yksilö kohtaa sopivan uhrin tai kohteen valvomattomassa tilanteessa. Rikollisuuden määrään vaikuttaa myös rikostilaisuuksien määrä. Rikollisuutta voidaan vähentää tai rikoksen tekoa voidaan vaikeuttaa valvontaa lisäämällä. (Kivivuori 2008.)

3.1 Rikollisuuteen suhtautuminen

Rikollisuuteen kohdistuvat sosiaaliset reaktiot todennäköisesti lisäävät uusintarikollisuutta. Tälle on kaksi selitystä: Yksilö on ”leimaantunut” rikolliseksi ja näin ollen, hänen on vaikea kiinnittyä uudelleen sosiaalisesti kontrolloiviin yhteisöihin kuten työelämään tai kouluun. Toisen syy on se, että rikolliseksi ”leimaantunut” yksilö muuttaa myös käsitystä omasta identiteetistään, ja näin rikollinen identiteetti toimii itseään toteuttavana ennusteena. (Kivivuori 2008.)

Rikollisuus edistää syrjäytymistä yhteiskunnasta. Ja syrjäytyminen puolestaan edistää rikollisuutta yhteiskunnassa. Tulevaisuuden uhkana yhteiskunnassa voi olla ns. ”rikolliset luokat”. Uhkana on, että maahan on syntymässä oma väestönosa, joka on pysyvästi työelämän ja muiden lailliseen yhteiskuntaan yksilöä kiinnittävien järjestelmien ulkopuolella. (Rikoksantorjuntaneuvosto 2013.)

3.2 Rikollisuus ja päihteet

Päihteet ja rikollisuus eivät aina liity toisiinsa, mutta niiden välillä on vahva yhteys, koska päihteet vähentävät itsekritiikkiä ja päätöksentekokykyä. Rikollinen elämäntapa

rohkaisee lisäksi päihteiden käyttöä. Silti uskotaan, että asiaan voi vaikuttaa kolmaskin tekijä, kuten ihmisen biologia ja tai päihteille ja rikollisuudelle altistava ympäristö. (Myllyhoito 2016.) Suomen rikollisuutta luonnehtii kuitenkin ainakin pohjoismaisella mittapuulla runsas vakava väkivalta. Se, kuten huomattava osa muustakin rikollisuudesta, on yhteydessä humalahakuiseen alkoholikulttuuriimme, ja monessa rikollisuuden lajissa kasvu on myötäillyt alkoholinkulutuksen kasvua. (Rikoksentorjuntaneuvosto 2013.)

Pieni ja sama miesjoukko, joka kiertää vankiloissa ja muissa seuraamusjärjestelmissä, tekee valtaosan kaikista tavanomaisista rekisteröidyistä omaisuus- ja väkivaltarikoksista. Rikollisuus on siis näin ollen tietyille yksilöille kasaantuva ilmiö. Vankiloissa on pääosin sairaita ja ennen kaikkea päihdeongelmaisista miehiä. Vankien terveystutkimuksissa todetaan, että vankien päihdeongelmat ovat vuosien kuluessa vain lisääntyneet. Alkoholiriippuvuuden lisäksi alkoholin rinnalle on tullut entistä vahvemmin erilaiset muut päihteet (kuvio 8). (Kääriäinen 2015.)

4 RIKOSSEURAAMUSLAITOS

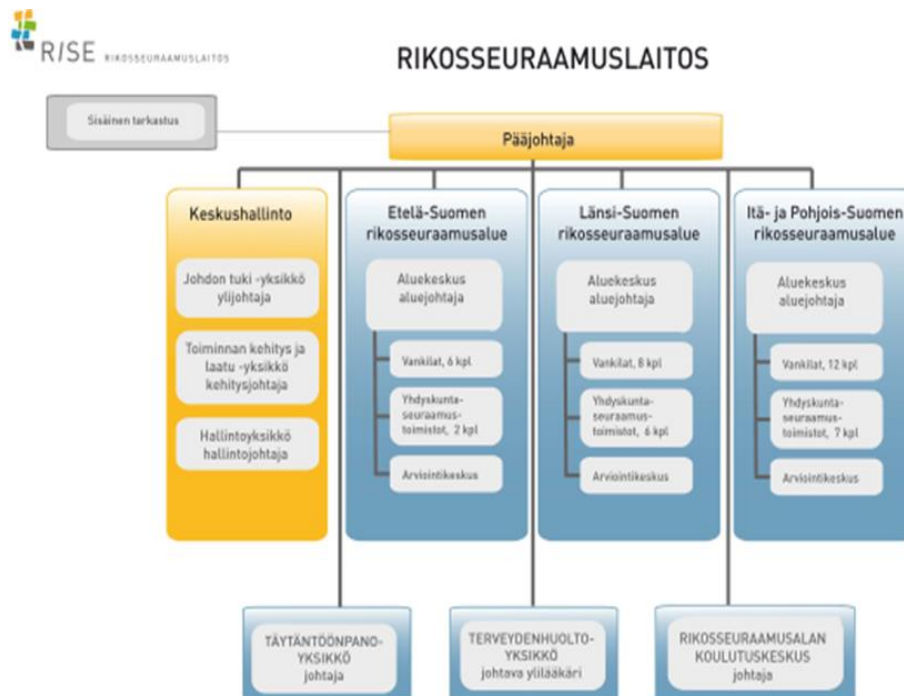
Rikosseuraamuslaitoksen ensisijainen tehtävä on huolehtia, että oikeuden määräämät rangaistukset pannaan maassamme täytäntöön lainmukaisesti ja turvallisesti. Laitoksen erityisenä tavoitteena on parantaa yhteiskunnan turvallisuutta vähentämällä tuomittujen riskiä syyllistyä uusiin rikoksiin. (Rise Esite 2014.)

Laitoksen tehtävänä on ehdolliseen vankeusrangaistukseen tuomittujen nuorten rikosentekijöiden valvonta, nuorisorangaistuksen, yhdyskuntapalvelun, vankeusrangaistuksen ja sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpano, ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvonta sekä tutkintavankeuden toimeenpano ja muu rangaistusten täytäntöönpano sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään. Rangaistusten täytäntöönpanoa ja tutkintavankeuden toimeenpanoa varten on oikeusministeriön alainen Rikosseuraamuslaitos, jonka toimialueena on koko maa. Laitoksen toiminnan tavoitteena on yhdyskuntaseuraamusten ja vankeusrangaistusten täytäntöönpano siten, että lisää tuomittujen valmiuksia rikoksettomaan elämäntapaan sekä edistetään heidän elämänhallintaansa ja sijoittumistaan yhteiskuntaan. (L 27.11.2009/953.)

4.1 Organisaatio

Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiossa Suomi jakaantuu kolmeen täytäntöönpanoalueeseen, joita ovat Etelä-Suomen rikosseuraamusalue (ESRA), Länsi-Suomen rikosseuraamusalue (LSRA) ja Itä-Pohjois-Suomen rikosseuraamusalue (IPRA). Rikosseuraamusalueilla toimii aluehallinto, joka koostuu aluekeskuksesta (Alke) ja arviointikeskuksesta (Arke). Rikosseuraamusalueet jakautuvat rikosseuraamuskeskuksiin (Rike), joiden alaisuudessa toimii vankiloita ja yhdyskuntaseuraamustoimistoja. Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimisto kuuluu Länsi-Suomen rikosseuraamusalueeseen. Vaasan yksikkö vastaa alueellaan yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta. Vaasan toimisto on perustettu vuonna 1974. Rikosseuraamuslaitoksen Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston toimialueeseen kuuluvat Isokyrö, Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kruunupyy, Laihia, Luoto, Maa-

lahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersöre, Pietarsaari, Uusikaarlepyy, Vaasa, Vähäkyrö, Vöyri. Alla on Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiokaavio. (Rikosseuraamuslaitos 2015.)

Kaavio 1. Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiokaavio. (Rikosseuraamuslaitos 2015.)

4.2 Yhdyskuntaseuraamustoimisto

Yhdyskuntaseuraamustoimistojen tehtävänä on yhdyskuntaseuraamusten täytöntöönpano toimialueellaan. Yhdyskuntaseuraamuksia ovat ehdolliseen rangaistukseen tuomittujen nuorten valvonta ja yhdyskuntapalvelu sekä ehdonalaisesti vapautuneiden valvonta (Rise - Esite 2013.) Ehdollisen rangaistuksen saanut alle 21-vuotias nuori voidaan tuomita ehdollisen tuomion lisäksi valvontaan, mikäli sen katsotaan edistävän hänen sosiaalista selviytymistään ja ehkäisevän uusia rikoksia. (Rise- Esite 2013.)

Enintään kahdeksan kuukauden ehdoton vankeusrangaistus voidaan muuntaa 20-200 tunnin mittaiseksi yhdyskuntapalveluksi, joka on valvonnan alaisena tehtävää palkatonta työtä. Yhdyskuntapalvelua voidaan määrätä myös yli vuoden mittaisen

ehdollisen vankeusrangaistuksen oheisseuraamuksena. Tällöinen rangaistuksen pituus on enintään 90 tuntia. Vankeusrangaistukseen tuomittu voi päästä ehdonalaiseen vapauteen, kun hän on suorittanut rangaistuksestaan kaksi kolmasosaa. Ehdonalaisesti vapauteen päässeille määrätään enintään kolmen vuoden mittainen koeaika, ja hänet voidaan koeajaksi määrätä valvontaan, jonka toteuttamisesta ja järjestämisestä vastaavat Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimistot. (Rise Esite 2013).

Ehdonalainen vapautuminen tarkoittaa ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitun vangin päästämistä suorittamaan loppuosuuden rangaistuksesta vapauteen. Rangaistuksesta suoritetaan vankilassa määräraosa ja loppuosa vapaudessa joko valvonnassa tai ilman valvontaa. Valvonnan järjestämisestä ja toteuttamisesta vastaa Rikosseuraamuslaitos. Valvonnan tavoitteena on ennaltaehkäistä uusintarikollisuutta lisäämällä vapautetun valmiuksia rikoksettomaan elämäntapaan. (Rise Esite 2013).

Osassa yhdyskuntaseuraamustoimistoja laaditaan myös seuraamuksiin liittyviä lausuntoja ja toimeenpanosuunnitelmia oikeuden käsittelyä varten. (Rikosseuraamuslaitos. Yhdyskuntaseuraamustoimistot. 2014.) Monissa yhdyskuntaseuraamustoimistoissa järjestetään osana yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanoa motivoivia keskustelutarjoja ja/tai kognitiivis-behavioraalisia ohjelmia. Näiden tarkoitus on auttaa asiakkaita heidän sosiaalisessa selviytymisessään ja tukea pyrkimystä rikoksettomaan elämään. (Rikosseuraamuslaitos 2014.)

4.3 Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimisto

Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimistossa tehdään lausuntoja, jotka ovat nuoren seuraamusselvitys, soveltuvuusselvitys yhdyskuntapalvelusta ja valvontarangaistus selvitys.

Nuorten seuraamusselvityssä toimitaan näin:

Poliisilta menee tieto syyttäjälle nuoren syyllistyttyä rikokseen ja syyttäjä voi mahdollisesti tietyn ajan kuluessa pyytää yhdyskuntaseuraamustoimistoa laatimaan selvityksen, jos rikoksesta on nuorelle odotettavissa ankaram-

pi rangaistus kuin sakkoa. Selvityksessä arvioidaan, miten seuraamusvalinnalla ja seuraamuksen täytäntöönpanolla voidaan edistää nuoren rikoksesta epäillyn sosiaalista selviytymistä ja estää hänen syyllistymistään rikoksiin. (Rikosseuraamuslaitos 2015.)

Soveltuvuusselvityksessä arvioidaan syytetyn mahdollisuuksia selviytyä yhdyskuntapalvelusta:

Selvitystä varten syytetty kutsutaan haastatteluun. Lisäksi hankitaan selvityksen kannalta tarpeellisia tietoja eri viranomaisilta. Seuraamusselvityksessä kartoitetaan syytetyn elämäntilanne sekä motivaatio yhdyskuntapalvelun suorittamiseen. Tarvittaessa voidaan palvelun onnistumiseksi suunnitella tukipalveluja. Lopuksi yhdyskuntaseuraamustoimisto antaa lausunnon syytetyn edellytyksistä suorittaa yhdyskuntapalvelurangaistus. Kielteisten selvitysten perusteena on tavallisimmin syytetyn hallitsematon päihteidenkäyttö. Jos tuomioistuin katsoo, ettei syytetyllä ole edellytyksiä palvelun suorittamiseen, ei yhdyskuntapalvelua tuomita. (Rikosseuraamuslaitos 2015.)

Yhdyskuntapalvelun suorittamisessa laaditaan toimeenpanosuunnitelma, etsitään suorittajalle sopiva suorituspaikka:

Suorituspaikat ovat kunnan, seurakunnan, yhdistyksen tai urheiluseuran työpaikkoja. Yhdyskuntaseuraamustoimistosta käydään suorituspaikoilla keskustelemassa ja valvomassa yhdyskuntapalvelua. Lisäksi yhdyskuntapalvelun suorittamiseen voi kuulua ohjelmia esimerkiksi suuttumuksen hallinta kurssi tai liikenneturva ohjelma, jotka auttavat elämän- ja päihteiden käytön hallinnassa. (Rikosseuraamuslaitos 2015.)

Valvontarangaistuksessa valvotulla on panta jalassa ja hän suorittaa rangaistustaan kotoa käsin:

Valvontarangaistuksessa laaditaan myös toimeenpanosuunnitelma, jota tuomittu noudattaa. Yhdyskuntaseuraamustoimiston työntekijä tukee valvontarangaistuksen suorittamista ja on yhteydessä tuomittuun. Valvottavan

asuntoon ja työpaikalle voidaan tehdä valvontakäyntejä. (Rikosseuraamuslaitos 2015.)

Lisäksi Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimistossa on ehdonalaisen vapauden -, ehdollisesti rangaistun nuoren-, yhdyskuntapalvelun-, ja valvontarangaistuksen valvonta. Asiakkaalle on tuomittu ehdollinen vankeusrangaistus, johon on liitetty valvonta ja määrätty valvojaksi yhdyskuntaseuraamustoimiston työntekijä. Asiakas saapuu valvontatapaamisiin yhdyskuntaseuraamustoimistoon sovitulla ajalla ja on päihteetön. Valvontatapaamisissa asiakas keskustelee työntekijän kanssa rikoksesta ja muista asiakkaalle tärkeistä asioista, jotka voivat olla esimerkiksi työelämä, raha-asiat, opiskelu. Lisäksi yhdyskuntaseuraamustoimiston työntekijä voi neuvoa, ohjata ja auttaa viranomaisten kanssa toimimisessa. Kaikkien edellä mainittujen lisäksi yhdyskuntaseuraamustoimisto tekee yhteistyötä monien eri tahojen kanssa, esimerkiksi vankila, poliisi, sosiaalityö ja kolmas sektori sekä yhdyskuntapalvelu toimipaikkojen kanssa.

5 LOGOTERAPIA

Viktor E. Frankl s. 1905- k.1997 syntyi juutalaiseen perheeseen Itävallan Wieniin. Siellä hän asui myös koko ikänsä, lukuun ottamatta kolmea vuotta jotka hän vietti keskitysleirillä. Viktor Franklinin mielestä ihmisellä on perusominaisuutena tahto löytää tarkoitus. Jokaisen ihmisen elämällä on aina tarkoitus, vaikka joskus saat-
taa tuntua, että tarkoitus on hukassa. (Erämaja, Heinola, Hoverfält, Jaatinen, Ket-
tunen, Rouvari, Saario-Imponen, Vehri, Visa, & Väre 2005, 15-16.) Viktor E. Franklin on sitä mieltä, että ihmisen kohtalo ei ole täysin ennalta kirjoitettu, ihmi-
nen päättää siitä itse. Ihminen ei vain ole olemassa, hän myös valitsee tiensä ja
päättää mikä hänestä kulloinkin tulee. Jokaisella ihmisellä on vapaus muuttua mil-
lä hetkellä tahansa. (Frankl 1994, 117.)

Logoterapian ihmiskäsitys rakentuu kolmen peruspilarin varaan, jotka ovat tah-
donvapaus, tarkoituksen tahto ja elämän tarkoitus. Tahdonvapaushan tarkoittaa
ihmistahdon vapautta, ja ihmistahto on äärellisen olennon tahto. Ihmisen vapaus ei
ole vapautta olosuhteista vaan vapautta valita oma suhtautumisensa niihin olosuh-
teisiin, joihin hän kulloinkin joutuu. (Frankl 2005, 32.)

Viktor E. Franklin kirjoittaa kirjassaan Ehjä ihmiskuva näin: ”Eksistentiaalinen
turhauma eli ihmisen turhautuminen hänen tarkoituksipyrkimystensä epäonnistuessa
ei siis millään tavoin voi olla patologista. Vielä vähemmän patologista on siinä,
että ihminen ylipäätään etsii tarkoitusta, pyrkii löytämään elämälleen päämäärän
ja vaatii olemassa ololleen mahdollisimman suurta tarkoituksenmukaisuutta. Vaa-
timuksessa itsessään on niin vähän mitään sairaalloista, että sitä paremminkin
voidaan käyttää ja sitä pitää käyttää terapeuttisesti, parantamaan ihmisen elämän-
laatua. Ja ihmisen elämän tarkoituksenmukaisuuden löytyminen on logoterapi-
an tärkeimpiä tehtäviä.” (Frankl 1986, 48.)

Paralleeli eli horisontaalinen arvojärjestelmä tarkoittaa sitä, että ihmisellä on sa-
manaikaisesti useampia arvoja, tärkeitä elämän sisältöjä toteutettavinaan. Esimer-
kiksi tärkeitä asioita elämässä on perhe, työ ja harrastukset. Elämäntarkoitus on
yksinkertaisesti arvojen todeksi elämistä. (Möller, Virtaniemi, Nevalainen, Iso-

Aho, Suomi, Roslakka, Suvitie, Luukkonen, Inkilä-Saari, Kosonen- Sundberg 2012, 74.)

Jokainen ihminen tahtoo logoteorian mukaan elää siten, että hänen elämästään muodostuu tarkoituksellinen. Siksi tarkoituksen löytäminen on ihmisen olemassaolon laadun kannalta kohtalokkaan tärkeää. Jos tahto löytää tarkoituspitoisia sisältöjä elämälle estyy, aiheuttaa se turhautumisen tunteen ja kokemuksen elämän tarkoituksettomuudesta. Tällöin ihminen ajautuu vääjäämättömästi ”eksistentiaaliiseen tyhjiöön”. Eksistentiaalisen tyhjiön kohtaaminen paljastaa ihmiselle hänen henkisen hätänsä, yleisen toivottomuuden, elämän sisällöttömyyden ja ikävystyneisyyden. (Purjo 2012, 28.)

5.1 Logoterapian käyttö

Logoterapia on myönteistä, ihmisen arvon tunnustavaa, henkiseltä tasolta lähtevää psykologiaa ja eksistenssifilosofiaa, joka antaa ihmiselle täyden vastuun itsestään. Se on parantamista ja parantumista tarkoituksen avulla. Terapeutti toimii valon näyttäjänä ja tarkoituksen tajun herättäjänä. Hän auttaa asiakasta havaitsemaan uusia näkökulmia ja asennoitumistapoja elämän ongelmiin. On tärkeää kohdata ihminen ihmisenä. Logoterapia on lohdullista. Se keskittyy ihmisen terveeseen alueeseen, jäljellä oleviin mahdollisuuksiin ja voimavaroihin. Sen mukaan ei ole toivotonta tilannetta, eikä ihmistä, jolla ei olisi mahdollisuutta. Näin kuvataan logoterapiaa Tie toivoon ja tarkoitukseen - Logoterapian perusteet kirjassa. (Erämaja & ym. 2005, 17.)

Logoterapia näyttäisi tarjoavan sosiaalityölle lähinnä teoreettisen viitekehyksen, jonka ihmiskuvassa korostuu ajatus ihmisen henkisestä olemassaolosta ja tarpeesta löytää elämälle tarkoitus. Se rohkaisee käsittelemään asiakkaiden kanssa eksistentiaalisia arvo- ja päämääräkysymyksiä tai vähintäänkin näkemään tämän henkisen ulottuvuuden asiakkaan elämäkokonaisuudessa. Näin se tarjoaa näkökulman ihmiseen. (Ruuskanen, Savolainen, Suonio, Puurunen, Roivanen, Kurki, Hämäläinen, Juhila, Toikko, Väisänen, Sirviö, Mönkkönen, Hoffren, Roine, Lappainen 2011, 79.) Logoterapiaa voidaan käyttää lähinnä keskusteluissa ja erilaisissa asiakkaan elämäntilanteeseen liittyvissä pohdinnoissa. Logoterapiaa voidaan käyttää

tarkoituksettomuuden tunteeseen liittyvän masennuksen, pelkotilojen ja pakko-neuroosien hoitoon. Pariterapia, työyhteisöjen ongelmat, kasvatus, riippuvuudet, mielenterveyden itsehoito voivat myös olla logoterapialla hoidettavia asioita. (Erämaja & ym. 2005, 17.)

5.2 Logoterapian sovellutukset vankiloissa

Saksassa ja Itävallassa logoterapia on laajentunut sosiaali - ja terveydenhuollon eri ammateista monille elämänalueille. Logoterapian antia käytetään kasvatus- ja ope-tustyössä, työyhteisöjen kehittämisessä, johtamiskoulutuksessa, riippuvaisuussai-rauksien hoidossa ja vankeinhoidossa, kertoo Suomen Logoterapiainstituutin kou-luttaja ja logoterapeutti LTI Pirjo Möller. (Yle 2009.)

Rosemary Henrion kertoo artikkelissaan Logotherapy for former prisoners kah-desta entisestä vangista Mr. A:sta ja Mr D:stä, jotka osallistuivat logoterapeutti-seen lähestymistapaan VA Medical Centerissä Biloxissa. Mr A. oli istunut vanki-lassa aseellisesta ryöstöstä ja murhasta. Hän koki, että hänen elämällään ei ollut merkitystä ja elämänsuunta oli täysin kadonnut. Hän oli sisäänpäin kääntynyt ja hiljainen. Logoterapiaryhmässä hän puhui vain käskettäessä ja yleisellä tasolla. Neljän viikon kuluttua hän alkoi avautua elämästään ja traumaattisista kokemuk-sistaan. Logoterapia auttoi Mr A:ta näkemään itsensä uudella tavalla. Hänen ei nähnyt itseään enää uhrina vaan selviytyjänä. Kun hän oli valmis luopumaan vi-hastaan ja uhrin roolista, hänen käytöksensä muuttui. Hän noudatti hoitosuunni-telmaansa ja alkoi luovasti ratkaista ongelmiaan. Logoterapia ryhmä tarjosi hänel-le tavan ajatella positiivisesti ja motivoi häntä löytämään elämänsä tarkoituksen. (Henrion 1989.)

Mr D:llä oli alkoholiongelma ja huumausainekäyttöä. Vankilatuomion hän oli saanut kokaiinin käytöstä ja myymisestä. Hän ei nähnyt mitään merkitystä elämäl-leen eikä syytä jatkaa elämäänsä. Hänen alkoholin ja huumausaineiden käyttö on estänyt häntä elämästä millään tavalla tasapainosta elämää. Hänellä oli taustalla traumaattisia kokemuksia. Välttääkseen ottamasta vastuuta elämästään, hän lääkit-si itseään laittomilla huumeilla ja alkoholilla. Hänen isänsä oli aina painostanut häntä, ja hän koki, ettei koskaan voisi täyttää isänsä odotuksia. Hänellä oli siis ris-

tiriita vastuuntunnon ja vastuuttomuuden välillä, joka johtui hänen suhteestaan vanhempiin ja hänen omasta käytöksestään. Vaikka hän tajusi järjellisellä tasolla, että hänen olisi toimittava omaksi parhaakseen, ei hän tunnetasolla pystynyt tätä ajatusta hyväksymään. Mr D:n hoito logoterapialla on pitkäaikainen tavoite ja hän on edistynyt hyvin, huolimatta siitä, että, kun hän on lannistunut, hän kaipaa taikaisin huumausaineiden pariin. Hänelle on tarjottu kahdenkeskeisiä keskusteluita logoterapeutin kanssa ja hänellä on mahdollisuus saavuttaa tavoitteensa paremmista arvoista. (Henrion 1989.)

Logoterapiaa vankilassa on Michael F. Whiddonin artikkeli ja kuvailee tutkimusta, joka perustui olettamukseen, että rikollisuudelle voi olla monia syitä, mutta yksi syistä voi olla myös elämän tarkoituksen puuttuminen. Tutkimus kesti yli puolitoista vuotta ja logoterapiaryhmiin osallistui tuona aikana 115 miestä liittovaltion vankilassa. Tarkemmin on kerrottu 20 miehen ryhmästä, menetelmistä ja tuloksista. (Whiddon 1983.)

Michael F. Whiddonin tutkimukseen tai logoterapeuttiseen ryhmään osallistui 20 miestä kuudesta eri vankilan yksiköstä, 14 heistä oli iältään 27-33 vuotiaista, neljä oli alle 25 vuotiaista, ja kaksi yli 50 vuotiaista. 11 oli valkoihoista ja yhdeksän tummaihoista. 17 heistä oli suorittanut lukion. 16 heistä oli saanut väkivaltatuomio yhden tai useamman kerran. Aseellinen ryöstö, murha, pahoinpitely, pakoyritys ja raiskaus olivat rikoksia, joihin osallistujat olivat syyllistyneet. Neljä istui tuomiota jonkinlaisesta huumausainerikoksesta. Kaikilla heillä oli aiempia pidätyksiä. Raha, ryhmäpaine, heikentynyt arviointikyky tai huumausaineen alaisena oleminen olivat syitä, jotka olivat saaneet osallistujat syyllistymään rikoksiin. Verrattuna yleiseen vankilapopulaatioon, tutkimukseen osallistuneet vangit olivat huomattavasti vanhempia ja koulutetumpia. Kaikki ryhmään osallistuneet eivät olleet syyllistyneet suuriin rikkomuksiin viimeisen kuuden kuukauden aikana. Kuusi osallistujista oli myös kertonut toivovansa persoonan kehitystä. (Whiddon 1983.)

Osallistujat kokoontuivat kolmeksi tunniksi kolmena iltana viikossa puolen vuoden ajan. Michael F. Whiddon piti heille kahtena noista illoista logoterapeuttisia luentoja ja yhtenä iltana ryhmä kokoontui itseohjautuvasti keskustelemaan luento-

jen sisällöistä. Ohjelma oli suunniteltu aikuisille miehille, joiden olisi tarkoitus löytää elämälleen merkitystä ja sitä kautta kuntoutua tai parantua sekä auttaa heitä löytämään myös omat resurssinsa ja arvonsa elämässä. Ohjelma koostui viidestä eri osa-alueesta, joka piti sisällään mm. itsestään tietoiseksi tuleminen, itsetunnon uudelleen rakentaminen, henkilökohtaisten arvojen kartoittaminen tulevaisuudessa. Ensimmäisessä osassa, joka kesti neljä viikkoa, osallistujille esiteltiin logoterapian teorioita. Kerrottiin mm. siitä, että jos elämässä on tyhjiö tai elämä on vail-la merkitystä, voi ihminen sortua rikoksiin. Toisessa osassa, joka kesti viisi viikkoa, vangit tekivät harjoituksia, jotka auttoivat heitä laajentamaan itsetietoisuuttaan. Kolmas jakso, joka kesti neljä viikkoa, jakson keskipiste oli itsetunnon kohentaminen. Itsetunnon kohentamista harjoiteltiin keskusteluiden pohjalta ja ohjattuna mielikuvaharjoitteluna. Neljännessä jaksossa painopisteenä olivat ulkopuo-liset ihmiset ja yhteiskunnan arvot, jakso kesti kuusi viikkoa. Viimeinen jakso kesti viisi viikkoa, ja siinä koottiin yhteen arvot, jotka osallistujat olivat löytäneet kurssin aikana. Sen pohjalta vangit asettivat elämälleen lyhyen ja pitkän aikavälin-tavoitteita. (Whiddon 1983.)

Vangit osallistuivat ennen logoterapiaryhmää testiin, jonka nimi oli elämäntarkoi-tus (Purpose-in-Life test), pisteet olivat välillä 70-166, ja siitä keskiarvopisteet olivat 81, logoterapia ryhmän jälkeen keskiarvopisteet olivat 96. Kontrolliryhmä sai keskimäärin kolmen pisteen korotuksen ja uskonnolliseen seminaariin osallis-tuneet vangit saivat kahden pisteen korotuksen keskiarvopisteisiin. Kuusi miehistä oli löytänyt merkityksen, joka nykyisin ohjasi heidän elämää. Kaksitoista oli löy-tänyt uusia kiinnostuksen kohteita, itsetunnon parantumista sekä suuntaa tulevai-suuden elämälle. Kaksi miehistä oli saanut eväitä vapautumisen varalle. (Whiddon 1983.)

5.3 Logoterapia Suomen vankilassa

Suomessa vallitsee edelleen vahvasti psykoanalyttinen ajattelu, että olemme ali-tajuntamme toteuttajia, ja että perintötekijät ja ympäristötekijät ja kokemukset muokkaavat sen, mitä olemme. Logoterapiakoulutuksen kysyntä kertoo siitä, että nykypäivän ihminen tarvitsee eväitä elämisen taitoon, elämän uudelleen pohdin-

taan ja oman pahan olon selvittämiseen. Ihminen voi itse vaikuttaa asennoitumiseensa jopa ongelmien tai sairauksien keskellä, sanoo Pirjo Möller. (Yle 2009.)

Raimo Nyholm Konnunsuon vankilasta on käyttänyt logoterapiaa vankilassa työskennellessään vankien kanssa, pitämällä heille ryhmissä luentoja ja keskusteluja logoterapiaa työvälineenä käyttäen. Konnunsuon vankilassa työskennellessään Nyholm laati vangeille logoterapiapohjaisen ohjelman, jota toteutettiin vankilan eri kuntoutusryhmissä muutaman vuoden ajan. Työparina hänellä oli vankilan psykologi. Ohjelma oli 20 tunnin mittainen. Jokaiseen teoriaosioon liittyi tehtäviä, jotka purettiin ryhmissä keskustelemalla. Nyholmin mukaan ohjelma sai vangeilta tosi hyvän arvioin ja he osallistuivat siihen innolla. (Nyholm 2016, 6.)

Nyholm kirjoittaa tekstissään Logofilosofian sovellutus vankien kuntoutukseen siitä, että logofilosofiaa käytetään tarkoituseroista kärsivien ihmisten auttamisessa eli kyseessä on terapiaa tarkoituksen avulla. Tarkoituksettomuuden tunne on monen elämisen ongelman taustana tai oireena. Se on myös pohjalla monissa riippuvuuksissa, depressioissa ja aggressioissa. (Nyholm 2016, 1.)

5.4 Logoterapia ja riippuvuus

Frankl puhuu henkisestä, eksistentiaalisesta tyhjiöstä, henkisen ulottuvuudenturhaudesta, joka saattaa kehittyä noogeeniseksi neuroosiksi. Mikään ei tunnu enää miltään, on ahdistunut olo. Vireystila alenee, saamattomuus lisääntyy tai pyrkimys huonojen tottumusten muutokseen ei onnistu. Päinvastoin jo huonoksi koetut ratkaisuyritykset lisääntyvät. Esimerkiksi päihteiden käyttö, ja turhauma kasvaa. Ollaan alkuvaiheessa alakulon kehällä, joka jatkuessaan muuttuu syveneväksi noogeeniseksi neuroosin kehäksi. Depressio, addiktio ja aggressio astuvat kuvaan. (Möller & ym. 2012, 76.)

Riippuvuuden kaksi syytä on kärsimys ja toinen ikävystyneisyys, siis eksistentiaalinen tyhjyyden tunne, kun riippuvuudella tarkoitetaan alkoholia, huumeaineita ja päihdyttäviä lääkkeitä. riippuvuuskäyttäytymiseen on muita syitä kuten, uteliaisuus, huumekauppiat, auktoriteetin vastustaminen, ryhmäpaine tai tietämättö-

myys, tulee vasta sen jälkeen, kun jompikumpi näistä perimmäisistä syistä on ollut olemassa. (Purjo 2012, 28.)

Riippuvuuksiin ajautuneiden ihmisten ongelmana ei ole kohtaloniskujen tai menestysten kohtaaminen. Heidän ongelma on kyvyttömyys havaita ja tarttua niihin myönteisiin mahdollisuuksiin, joita elämä heille tarjoaa. Näille ihmisille tarkoituksen löytämisen merkitys korostuu. Niiden avulla kärsimyksen aiheuttama passiivinen kestäminen mahdollistuu ja kärsimysten aktiivinen aiheuttaminen itselle es-tyy. Tarkoituksia kohti suuntautuminen lisää ihmisen kykyä kestää kärsimystä, koska kärsimystenkin varjostama elämä ei kadota tarkoitusta. Tarkoituksia kohti suuntaaminen myös vähentää ihmisen taipumusta aiheuttaa kärsimystä, koska turhan kärsimyksen välttäminen mahdollistaa tarkoituksen saavuttamisen elämään. (Purjo 2012, 28.)

On ihmisiä, joiden elämää hallitsee yksi voimakas hallitsija, jotka tuon halun tyydyttämiseksi ovat valmiita uhraamaan kaiken muun, mutta sen jatkuva tyydyttäminen ei kuitenkaan tee heitä onnelliseksi. Ihminen joutuu ennen pitkään havaitsemaan toimintaansa perustuvan tarkoituksettomuuden. Alkoholitit ja huumeriippuvaiset ovat esimerkkejä tästä. Logoterapian periaatteiden ja menetelmien mukainen auttaminen ei yksin riitä, päihteiden käyttäjien kohdalla, koska elimistö on myös fyysisesti tottunut päihteisiin ja näin on syntynyt kemiallinen riippuvuus. (Purjo 2012, 28.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TARKOITUS

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, että missä määrin oman elämän tarkoituksen ja mielekkyyden kokeminen tai sen puute vaikuttaa rikolliseen käyttäytymiseen. Tutkimuksen kohteena olivat yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkaat ja heidän kokemus oman elämänsä merkityksestä, sen vaikutuksesta rikollisuuteen ja heidän oma kokemuksensa yhdyskuntaseuraamustoimiston työstä. Pää tutkimusongelmana oli saada vastaus seuraavaan kysymykseen: Miten elämällä oleva merkitys tai sen puute vaikuttaa rikolliseen käyttäytymiseen? Ja alatutkimusongelmana oli, miten yhdyskuntaseuraamustoimisto voisi palvella paremmin tai tukea enemmän rikoksettomaan elämään asiakkaiden näkökulmasta?

Vaasan vankilan johtaja Taina Nummela myönsi tutkimusluvan helmikuussa 2015 ja keväällä 2015 Vaasan yhdyskuntatoimiston työntekijät jakoivat asiakkailleen saatekirjeen ja kyselylomakkeen (Liite 1). Kyselylomakkeet palautuivat huhtikuun lopussa. Kyselylomakkeita jaettiin 15 kappaletta, joista 12 vastasi.

6.1 Tutkimuksen rajaus

Rajasin tutkimuksen kohdehenkilöt Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakaisiin (luku 4.3), jotka on tuomittu yhdyskuntapalveluun, ehdonalaan vapautuksen valvontaan tai asiakas on ehdollisesti rangaistu nuori.

6.2 Tutkimuksen menetelmät ja aineiston käsittely sekä analysointi

Tutkimus oli kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen. Määrällisen tutkimuksen parina pidetään laadullista eli kvalitatiivista tutkimusta, jossa pyritään ymmärtämään kohteen laatua, ominaisuuksia ja merkityksiä kokonaisvaltaisesti. Laadullisen ja määrällisen menetelmäsuuntauksen välistä eroa usein korostetaan, vaikka molempia suuntauksia voidaan käyttää myös samassa tutkimuksessa ja molemmilla suuntauksilla voidaan selittää, tosin eri tavoin, samoja tutkimuskohteita. Osa analyysimenetelmistä perustuu vahvasti laadullisen tutkimuksen tai määrällisen tutkimuksen suuntaukseen. (Jyväskylän yliopisto 2015.)

Kvantitatiivinen tutkimus eli määrällinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, jossa kohdetta kuvaillaan ja tulkitaan tilastojen ja numeroiden avulla. Määrällisessä tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita erilaisista luokituista, syy- ja seuraussuhteista, vertailusta ja numeerisiin tuloksiin perustuvasta ilmiön selittämisestä. Määrälliseen menetelmäsuuntaukseen sisältyy paljon erilaisia laskennallisia ja tilastollisia analyysimenetelmiä. (Jyväskylän yliopisto 2015.)

Kysely toteutettiin yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkaille yhdyskuntaseuraamustoimistontyöntekijöiden välityksellä. Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston työntekijät antoivat kyselyn asiakkaille ja asiakkaat täyttivät kyselyn ja jättivät sen suljetussa kuoressa kyselyille varattuun laatikkoon. Yhdyskuntaseuraamustoimiston työntekijä toimitti vastaukset minulle. Tällä pyrittiin myös takaamaan se, että vastaajat uskaltaisivat vastata kysymyksiin mahdollisimman totuudenmukaisesti ja ettei kukaan muu näkisi lomakkeita.

Kyselyn kysymykset voidaan laatia avoimiksi, jolloin vastaajat saavat vastata niihin vapaamuotoisesti. Kyselyssä voi myös olla valmiit vastausvaihtoehdot, joista vastaaja valitsee mielestään parhaiten sopivan. (Turun yliopisto 2015.) Tässä tutkimuksessa kyselylomake oli puolistrukturoitu.

Aineisto analysoitiin yksi kysymys kerrallaan ja vastauksien esille tuomisessa käytettiin kysymykselle sopivaa tapaa, jotta vastauksesta saataisiin esiin tutkimukselle oleellinen tieto. Sisällönanalyysista puhutaan, kun tarkoitetaan sanallista tekstin sisällön kuvailua. Sisällönanalyysilla voidaan siis tarkoittaa niin laadullista sisällönanalyysia kuin sisällön määrällistä erittelyä ja näitä molempia voidaan hyödyntää samaa aineistoa analysoidessa. Sisällönanalyysia voidaan jatkaa tuottamalla esimerkiksi sanallisesti kuvatusta aineistosta määrällisiä tuloksia. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

6.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Luotettavuutta pohdittaessa on mietittävä, miten tutkimuksen luonne ja tutkimusaihe ovat mahdollisesti vaikuttaneet siihen, kuinka tutkimukseen osallistuneet ovat vastanneet. Vaikkei ilmiötä katsottaisikaan sosiaalisen konstruktionis-

min mukaisten silmälasien läpi, on tästä huolimatta hyvä suhtautua tutkimustuloksiin kriittisesti, ja pohtia sitä, mitä ja mistä ne oikein kertovat. (Saaranen-Kauppinen & Puusniikka 2006). Kyselylomakkeita annettiin 15 kappaletta Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston henkilökunnalle, joka sitten antoi kyselylomakkeita asiakkailleen käyntien yhteydessä.

Vastaaminen oli vapaaehtoista, joka näin tukee tutkimuksen eettisiä periaatteita. Tampereen yliopiston tutkimuseettisissä periaatteissa todetaan: ”Tutkittaville annettavan informaation yksityiskohtaisuus riippuu tiedonhankintatapojen luonteesta. Havainnointiin, haastatteluihin tai kyselyihin perustuvissa tutkimuksissa tutkittaville kuvataan tutkimuksen aihe ja kerrotaan, mitä tutkimukseen osallistuminen konkreettisesti tarkoittaa.” (Tampereen yliopisto 2015.) Vastaajille annettiin kyselylomakkeen mukana saatekirje (Liite 1), jossa kerrottiin tutkimuksen tarkoituksesta ja kysymysten sisällöstä ja lisäksi kirjeessä oli yhteystiedot, mikäli vastaajat mahdollisesti halusivat lisätietoa asiasta. Vastaajat ovat esiintyneet tutkimuksessa nimettöminä henkilöinä.

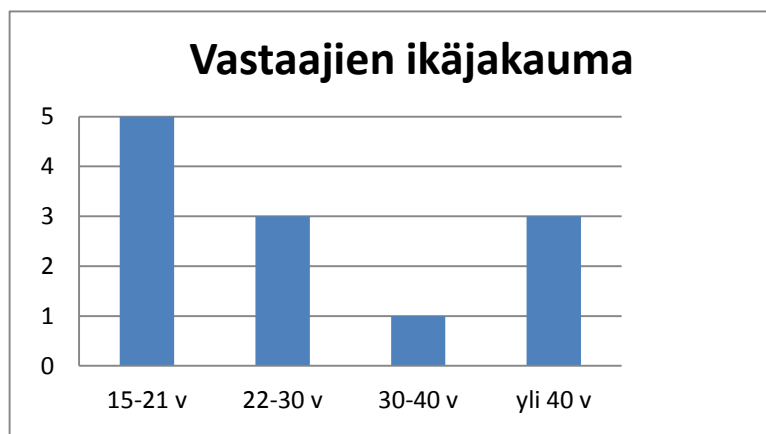
Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimuksessa käytetyn menetelmän pysyvyyttä. Tutkimuksen reliabiliteetti on sitä parempi, mitä todennäköisimmin samalla tavalla kerätty ja samalla tavalla analysoitu uusi data antaisi nyt saadut tulokset. Saadut tulokset eivät johdu sattumasta. Mittari on validi jos se mittaa sitä, mitä sen pitääkin mitata. Validiteetin avulla ilmaistaan, mitataanko ja tarkastellaanko sitä ilmiötä, jota sanottiin mitattavan. Arviointi kohdistuu tutkimuksessa valittuun teoreettiseen viitekehykseen, määriteltyihin käsitteisiin, aineiston keräämisen tapaan, aineiston keräämisessä käytettyihin kysymyksiin, tutkimiseen, tulkitaan, päättelyyn ja tuloksiin. Sisäisesti validi tutkimus siten vastaa aina tutkimusongelmaan ja tutkimuskysymyksiin. (Vilpas 2015.)

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Seuraavissa alaluvuissa tarkastellaan tutkimuksen tuloksia. Vastaukset poimittiin kysymyslomakkeista vastaus kerrallaan. Vastauksista tehtiin erilaisia taulukoita ja kaaviota selventämään vastaustuloksia. Vastauksia avattiin sanallisesti ja poimittiin suoria vastauksia, jotta tuloksista saataisiin mahdollisimman oikeita ja selkeä käsitys.

7.1 Vastaajien ikäjakauma

Ensimmäisessä kysymyksessä vastaajilta kysyttiin ikää (kuvio 1).

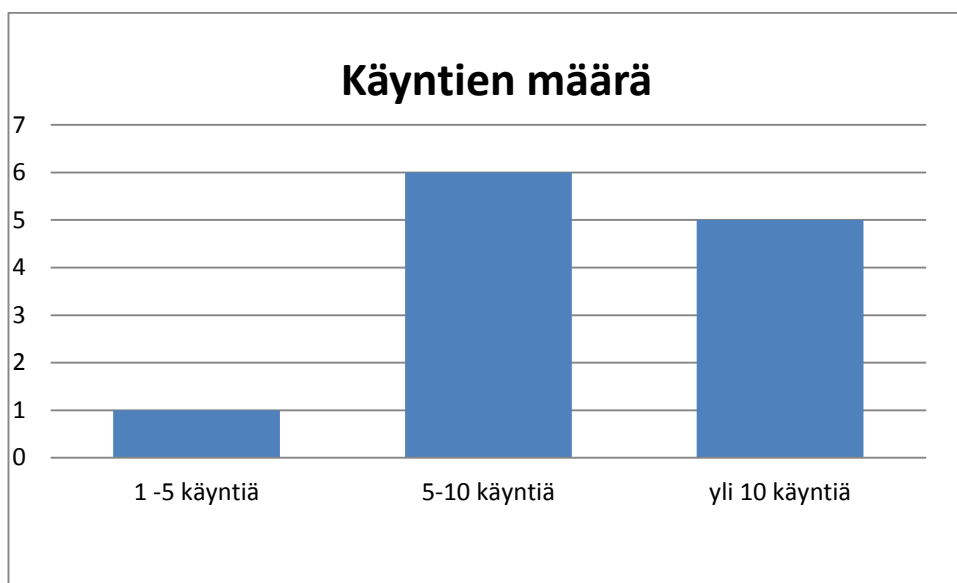

Kuvio 1. Vastaajien ikäjakauma (lkm).

Vastaajista olivat viisi (5), viidentoista ja kahdenkymmenen yhden väliltä, kolme (3) kahdenkymmenen kahden ja kolmenkymmenen väliltä, yksi (1) kolmenkymmenen ja neljäkymmenen väliltä ja loput kolme (3) yli neljäkymmentävuotiaita. Ikää kysyttiin, jotta voitaisiin nähdä, että vastauksia on saatu eri ikäkausien ja elämäkokemuksen omaavilta vastaajilta.

7.2 Vastaajien käynnit yhdyskuntaseuraamustoimistossa

Seuraavassa kysymyksessä haluttiin selvittää, kuinka monta käyntiä vastaajilla oli ollut yhdyskuntaseuraamustoimistossa (kuvio 2).

Kuvio 2. Vastaajien käyntien määrät yhdyskuntaseuraamustoimistossa (lkm).

Yhdellä (1) vastaajalla oli käyntejä yhden ja viiden välillä. Kuudella (6) vastaajalla oli käyntejä viiden ja kymmenen välillä ja viidellä (5) vastaajalla yli kymmenen käyntiä. Käyntien määrää kysyttiin, jotta voisi tarkastella vastaajien mielikuvaa yhdyskuntatoimiston toiminnasta. Käyntejä vastaajilla oli riittävästi, jotta he pystyivät antamaan vastauksen vastauslomakkeissa esitettyihin kysymyksiin. Kokonaisuudessaan melkein kaikilla vastaajilla oli ollut enemmän kuin yksi käynti.

7.3 Rikokset, joihin vastaajat olivat syyllistyneet

Vastaajilta kysyttiin, mistä rikoksesta tai rikoksista heidät oli tuomittu. Yksi vastaaja oli voinut syyllistyä useampaan rikokseen (taulukko 1).

Taulukko 1. Vastaajien tekemät rikokset ja lukumäärä.

RIKOS	LUKUMÄÄRÄ
Huumausainerikokset	6
Väkivaltarikokset	5
Talousrikokset	2
Rattijuopumukset	2
Varkaus	2
Petos	1
Omaisuusrikos	1
Ampuma-aserikos	1
Törkeä ryöstö	1
Avunanto ryöstöön	1
Kätkemisrikos	1
Murto	1
Mistä milloinkin	1
Yhteensä 17 (18) rikosta	Yhteensä 25kpl

Varsinaisia eri rikoksia oli yhteensä 17. Syyllistyneitä rikoksia oli yhteensä 25 kappaletta. Eniten oli syyllistynyt (luku 3.2) huumausaine- ja väkivaltarikoksiin. Talousrikokset, rattijuopumukset ja varkaudet olivat seuraavana. Yksittäisiä rikoksia oli muun muassa murto, kätkemisrikos ja törkeä ryöstö. Yksi vastaajista oli vastannut, mistä milloinkin.

7.4 Yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminnan toteutuminen

Vastaajilta kysyttiin, toteutuuko mielestäsi yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä (luku 4.3) kohdallasi ja vastaajat saivat arvioida toteutumista asteikolla yhdestä viitteen (kuvio 3).

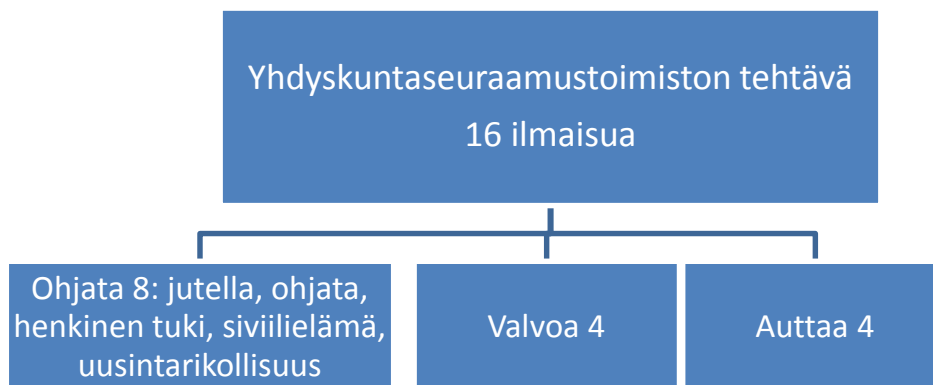

Kuvio 3. Yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävän toteutuminen (lkm).

Yksi (1) vastaajista oli sitä mieltä, että yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä ei toteudu. Ei toteudu lainkaan ja toteutuu täysin väliltä vastasi kahdeksan (8) vastaajaa ja toteutuu täysin kolme (3) vastaajaa.

7.5 Yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä

Vastaajilta kysyttiin, että mikä on (luku 4.3) heidän mielestään yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä (kuvio 4). Vastaajat kokivat yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtäväksi ohjata, valvoa ja auttaa. Kaikki vastaajat olivat vastanneet kysymykseen.

Kuvio 4. Yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä (lkm).

Kuviossa on kuvattu vastaajien ilmaisuita, siitä, mikä on Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä. Vastaukset ovat teemoitettu kolmeen (3) eri ryhmään; ohjata kahdeksan (8) ilmaisua, valvoa neljä (4) ilmaisua ja auttaa neljä (4) ilmaisua. Yhteensä ilmaisuita oli kuusitoista (16).

Ohjaaminen (8). Teemassa oli kahdeksan ilmaisua. Ohjaamisessa esiin nousi uusintarikollisuuden ehkäisy, juttelu ja huolenpito.

”Ohjata ihminen pois rikolliselta tieltä ja ottaa selvää miksi hän on sille tielle joutunut. Profilointi.”

Valvominen (4). Teemassa oli neljä ilmaisua. Valvomista koskevat ilmaisut liittyivät rangaistuksen suorittamiseen.

”Henkisen tuen antaminen ja valvoa, että rikokseton elämä toteutuu tai ei.”

”Arvioida asiakkaan soveltuvuutta yhdyskuntapalveluun. Valvoa palveluksen täytäntöönpanoa. Auttaa vapautuvia vankeja palaamaan yhteiskuntaan. Auttaa tuomittuja löytämään apua/muuta sisältöä elämään.”

”Valvoa ehdonalaista.”

Auttaminen (4). Teemassa oli neljä ilmaisua. Auttamisessa ilmaisut liittyivät siviilielämän rakentamiseen.

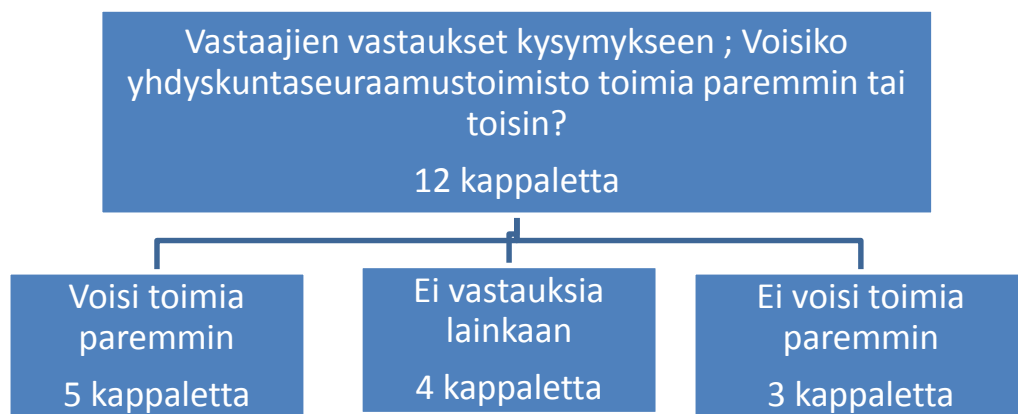
”Normaaliin siviilielämään palaaminen ja rikoksien uusintariskin poissulkeminen.”

”Auttaa sakkoasioissa ja pitää poissa pahanteosta.”

”Auttaa ihmisiä takaisin elämään.”

7.6 Miten yhdyskuntaseuraamustoimisto voisi toimia toisin tai paremmin

Seuraavassa kysymyksessä oli kysytty vastaajilta, miten yhdyskuntaseuraamustoimisto voisi toimia paremmin tai toisin (kuviot 5). Kahdeksan vastaajaa oli vastannut kysymykseen. Neljä jätti kokonaan vastaamatta.

Kuvio 5. Vastaukset yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminnasta (lkm).

Kuviossa on kuvattu vastauksia kysymyksen; Voisiko yhdyskuntaseuraamustoimisto toimia paremmin. Vastauksia oli yhteensä kahdeksan (8) kappaletta. Vastaukset teemoitettiin kolmeen eri luokkaan: voisi toimia paremmin (5), ei vastauksia lainkaan (4) ja ei voisi toimia paremmin (3).

Voisi toimia paremmin (5). Vastauksissa toivottiin muun muassa taloudellista tukea ja sitä, että asioita ei kirjoitettaisi ylös sekä toimipaikkaa Pietarsaareen.

”Esim. Mun pitää mennä Pietarsaaresta Vaasaan aina. Sais hankkia toimipaikka Pietarsaareen.”

”Realistinen näkö siitä miten rikollisilla on tosi vaikeaa päästä takaisin yhdyskuntaan. Toisen luokan kansalaisilla ei ole helppoa.”

”Puhuisin avoimemmin jos sanojani ei kirjoitettaisi ylös.”

”Taloudellista tukea.”

”Olla ehkä armollisempi päihteisiin liittyvissä asioissa, kun on tiedossa että hoidan ongelmaani ja tarjota enemmänkin jotain suunta valmennuksen tyyppistä toimintaa.”

Neljä ei vastannut lainkaan (4), joten voisi päätellä, että he eivät toivoneet toimintaan parannusta.

Ei voisi toimia paremmin (3). He kokivat, että toiminta sujuu näin hyvin.

”Ei toivomisen varaa.”

”Toimii ihan tällä tavalla.”

Kaikkiaan vastauksista voidaan päätellä, että Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminta on hyvää ja toimivaa. Yli puolet vastaajista oli vastannut, että toimii täysin, arvolla neljä tai viisi (kuvio 3). Miten yhdyskuntaseuraamustoisto voisi toimia toisin tai paremmin kysymykseen, oli neljä vastaajaa jättänyt vastaamatta ja tämä on tulkittu niin, että heillä ei ole ollut parannusehdotuksia, vaan he ovat tyytyväisiä toimintaan (kuvio 5).

7.7 Vastaajille merkitykselliset asiat elämässä

Vastaajilta kysyttiin, mikä heidän elämässään on heille merkityksellistä ja pyydettiin laittamaan kolme merkityksellistä asiaa, heidän elämässään tärkeysjärjestykseen ykkösestä kolmoseen. Yksi vastaaja jätti kokonaan vastaamatta.

Taulukko 2. Vastaajille merkityksellisimmät asiat tärkeysjärjestyksessä.

<i>Ilmaiset / Merkitykselliset asiat vastaajille</i>	Esiintyminen vastauksessa 1.	Esiintyminen vastauksessa 2.	Esiintyminen vastauksessa 3.	Esiintymiskerrat yhteensä
Ihmissuhteet	8	5	2	15
Omaan itseensä liittyvät asiat	2	5	5	12
Työ/ Opiskelu	1	1	2	4

Ihmissuhteet esiintyivät vastauksissa kaikista eniten, joihin luettiin perhe, puoliso tai omat vanhemmat ja ystävät sekä omat lapset (taulukko 2). Ihmissuhteet esiintyivät kahdeksan kertaa ensimmäiseksi merkityksellisempänä asiana ja vain kaksi kertaa kolmanneksi merkityksellisempänä asiana. Toiseksi eniten vastauksissa esiintyi asioita, jotka olivat, omaan itseensä liittyviä asioita, kuten harrastukset ja terveys. Omaan itseensä liittyvät asiat esiintyi yhtä paljon toiseksi ja kolmanneksi merkityksellisempänä asiana vastaajille, viisi kertaa molemmilla sijoilla. Vähintään esiintyi työ tai opiskelu. Työ ja opiskelu olivat siis kaikista vähintään merkityksellinen asia vastaajille. Kokonaisuudessa se esiintyi vastauksissa vain neljä kertaa. Taulukossa 3 on kuvattu, (Liite 1, kysymys 7) mitkä asiat vastaajat kokivat asteikolla yksi (1) viiva viisi (5) vähentävän vastaajien uusintarikollisuutta ja kuinka paljon. Vähentää merkittävästi uusintarikollisuutta oli viisi (5) ja ei vähennä uusintarikollisuutta oli yksi (1). Esimerkiksi työ oli vähiten merkittävin asia vastaajille (taulukko 2), mutta se oli uusintarikollisuutta vähentävä tekijä, samoin kuin opiskelu.

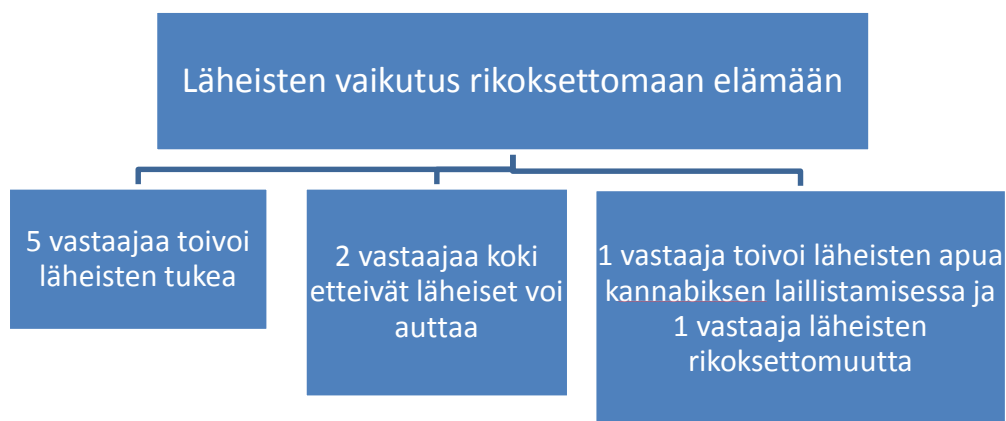
Taulukko 3. Uusintarikollisuutta vähentävät asiat.

Vähentää merkittävästi uusintarikollisuutta (5)	tasapainoinen tunne elämä, opiskelu, terveys, rikoksettomuus, päihteettömyys, alkoholinkäyttö, lapset, perhe, hengellinen toiminta, ihmissuhteet, vanhemmat, vankila, lapsi, avopuoliso, harrastukset
Vähentää uusintarikollisuutta (4)	perhe, työ, ihmissuhteet, vanhemmat, harrastus
Vähentää hiukan uusintarikollisuutta (3)	ihmissuhteet, perhe, minä sekä oma tulevaisuuteni, puutarhatouhu, vanhemmat
Ei juuri vähennä uusintarikollisuutta (2)	kaverit ja perhe
Ei vähennä uusintarikollisuutta (1)	ystävät, musiikki ja laulu

Vastaajille merkitykselliset asiat olivat myös asioita, jotka vähentävät uusintarikollisuutta, kuten tasapainoinen tunne-elämä, päihteettömyys ja ihmissuhteet. Vastaajat kokivat, että merkitykselliset asiat vähensivät merkittävästi uusintarikollisuutta (luku 5.1). Vain muutama vastaaja oli kokenut, että merkitykselliset asiat ei juuri vähennä tai ei vähennä uusintarikollisuutta.

7.8 Läheisten vaikutus rikoksettomaan elämään

Vastaajilta kysyttiin, miten heidän mielestään heidän läheiset voisivat vaikuttaa siihen, että vastaajat voisivat elää rikoksetonta elämää (kuvio 6). Yhdeksän vastasi ja kolme vastaajaa jätti vastaamatta.

Kuvio 6. Läheisten vaikutus rikoksettomaan elämään (lkm).

Kuviossa on kuvattu, että, kuinka vastaajat kokivat, voivatko läheiset vaikuttaa ja miten, heidän rikoksettomaan elämään sekä vastaajien vastaukset teemoitettuna vastauksen perusteella. Läheisten tuki (5), läheiset ei voi auttaa (2) ja kahden vastaajan vastaukset (1). Kolme vastaajaa ei vastannut lainkaan.

Läheisten tuki (5). Vastauksissa läheisiltä toivottiin tukea ja läsnäoloa.

”Tukemalla vaikeissa asioissa.”

”Tuki.”

Läheiset eivät voi auttaa (2). Vastauksissa koettiin, että rikoksettomuus on itsestä kiinni.

”Kyllä se on omasta päästä kiinni.”

”Ei ne voi, teen omat tyhmät päätökset..”

Kahden vastaajista (1) toisen vastaajan vastaus Kannabiksesta:

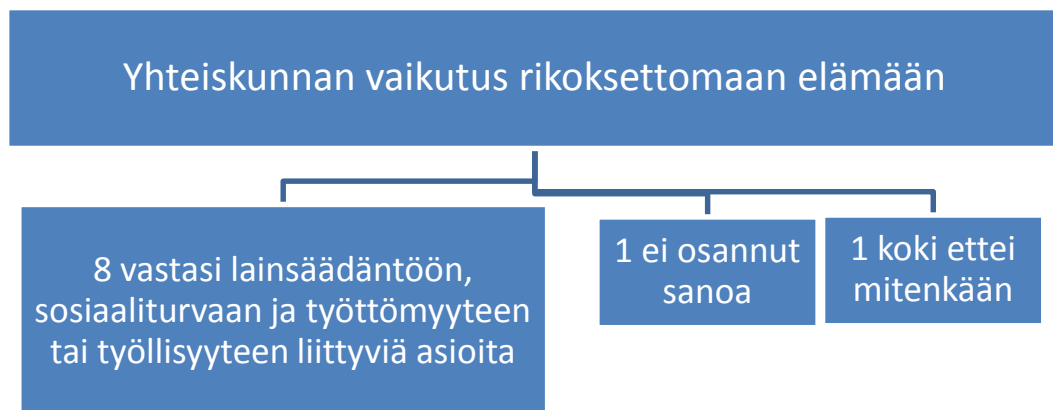
”Ne voisi kaikki saada oikeaa tietoa kannabiksesta, auttaa laillistamisessa. Minun lääke tulee aina pitämään minua rikollisena.”

Kahden vastaajista (1) toisen vastaajan vastaus läheisten rikoksettomuudesta:

”Tottakai läheisten tulisi ensinäkin itsekin elää rikoksetonta elämää.”

7.9 Yhteiskunnan vaikutus rikoksettomaan elämään

Vastaajilta kysyttiin, miten heidän mielestään yhteiskunta voisi vaikuttaa siihen, että vastaajat voisivat elää rikoksetonta elämää (kuvio 7). Kymmenen vastasi ja kaksi vastaajaa jätti vastaamatta.

Kuvio 7. Yhteiskunnan vaikutus rikoksettomaan elämään (lkm).

Kuviossa on kuvattu, kuinka vastaajat kokivat, voiko yhteiskunta vaikuttaa ja miten, heidän rikoksettomaan elämään sekä vastaajien vastaukset teemoitettuna kolmeen (3) eri luokkaan. Lainsäädäntöön, sosiaaliturvaan ja työllisyyteen tai työttömyyteen liittyvät vastaukset (8). Ei osaa sanoa (1) ja ei mitenkään (1).

Lainsäädäntöön, sosiaaliturvaan ja työllisyyteen tai työttömyyteen (8) liittyvissä vastauksissa toivottiin mm. ohjelmaa työttömille.

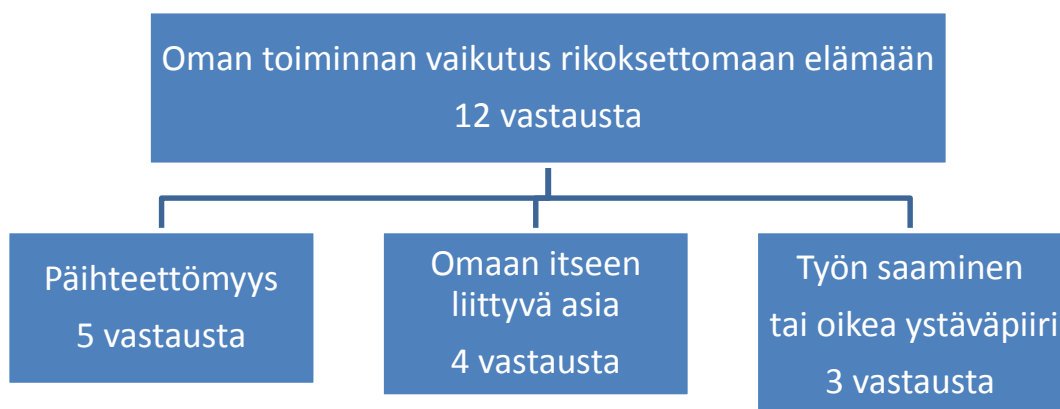
”Hyvä sosiaaliturva, mielekästä ohjelmaa työttömille, luottotietojen takaisin saamisen helpottaminen, pitää yllä/parantaa päihdekuntoutusmahdollisuuksia.”

”Järjestää mahdollisuus töihin, jotta voi elättää perheensä rehellisesti.”

”Harkitsemalla lainsäädäntöä.”

7.10 Oman itsensä vaikutus rikoksettomaan elämään

Vastaajilta kysyttiin, miten heidän mielestään he itse voisivat vaikuttaa siihen, että he voisivat elää rikoksetonta elämää (kuvio 8).

Kuvio 8. Oman toiminnan vaikutus rikoksettomaan elämään (lkm).

Kuviossa on kuvattu vastaajien vastauksia, oman toiminnan vaikuttamisesta rikoksettomuuteen ja vastaukset on teemoitettu kolmeen (3) eri luokkaan. Päihteettömyys (5), Omaan itseensä liittyvä asia (4) ja työn saaminen tai oikea ystäväpiiri (3). Kaikki vastaajat vastasivat kysymykseen.

Päihteettömyys (5), joka koettiin niin, että päihteet pitäisi lopettaa tai käyttöä vähentää. Alla muutama vastaus:

”Lopettamalla huumeet, koska rikokset on tapahtunut pääosin aineissa.”

”Päihteiden käytön vähentäminen.”

Omaan itseensä liittyvät asiat (4) koskivat terveyttä, harrastuksia ja ihmissuhteita. Alla muutama vastaus:

”Pysyä päihteettömänä, hoitaa tunne-elämää, harrastaa itsetutkistelua, hyödyntää vertaistukea, harjoitella talouden hoitamista, hankkia opiskelupaikka, harrastaa liikuntaa, vaalia terveitä ihmissuhteita.”

”Mieltä enemmän moraaleja.”

Työn saaminen tai oikeaystäväpiiri (3) koettiin vastauksissa tärkeäksi rikoksettomuuden kannalta. Alla muutama vastaus:

”Valita kaveripiirit oikein ja pysyä erossa päihteistä.”

”Duunipaikka jossa viihtyy. Parisuhde jossa tulee rakastetuksi ja rakastaa itsekin, en enää muista miltä rakastaminen tuntuu.”

”Mieltä enemmän moraaleja.”

”Lopetan sen pelleilemisen ja alan kasvamaan.”

7.11 Sataprosenttinen rikoksettomuus

Vastaajilta kysyttiin, että, jos he ajattelisivat olevan tulevaisuudessa sataprosenttisen rikoksettomia, niin mikä osuus siitä olisi yhteiskunnalla, läheisilläsi ja itselläsi prosentuaalisesti? (kuvi 9). Yksi vastaajista jätti kokonaan vastaamatta.

Kuvio 9. Sataprosenttinen rikoksettomuuden jakautuminen prosentuaalisesti (lkm).

Itsellä 56 % (11) ja läheisillä 32 % (11) sekä yhteiskunnalla 12 % (11). Yksi vastaaja oli esimerkiksi jakanut sadan prosentin näin: kuusikymmentä (60) prosenttia itsellä, kaksikymmentä (20) prosenttia läheisillä ja kaksikymmentä (20) prosenttia yhteiskunnalla olisi vaikutusta, jos vastaaja olisi sataprosenttisen rikokseton.

Kuviossa on kuvattu vastaajien arvioita prosentuaalisesti siihen, kuinka suuri vaikutus on itsellä, läheisillä ja yhteiskunnalla sataprosenttiseen rikoksettomuuteen. Vastaajia pyydettiin määrittelemään, että jos he olisivat tulevaisuudessa 100 prosentin rikoksettomia, niin mikä osuus siitä olisi yhteiskunnalla, läheisillä ja itsellä. Kaikkien vastauksien prosenttimääristä yhteenlaskettuna, itsellä saamat prosentit, läheisillä saamat prosentit ja yhteiskunnalla saamat prosentit, vastaajat kokivat, että eniten on vaikutusta itsellä (56 %), seuraavaksi eniten läheisillä (32 %) ja vähiten yhteiskunnalla (12 %). Vastaajat kokivat, että he itse ovat niitä, jotka voivat eniten vaikuttaa rikoksettomuuteensa omalla toiminnallaan. Yhteiskunnan vaikutus rikoksettomuuteen oli kaikista vähäisin prosentuaalisesti.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Vastaajista suurin osa oli nuoria viidentoista ja kolmenkymmenen väliltä ja heillä oli riittävästi käyntejä Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimistossa, jotta he kykenivät vastaamaan kyselylomakkeessa olleisiin kysymyksiin ja antamaan oman mielipiteensä sekä näkemyksensä kysytyihin asioihin. Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkailta on merkityksellisiä asioita elämässään. Näitä asioita on työ, harrastukset, perhe ja ihmissuhteet. Vastaajat kokivat näiden asioiden vähentävän heidän uusintarikollisuuttaan. Näin ollen tutkimusongelmana oli löytää vastaus siihen, että kokivatko vastaajat elämänsä merkityksellisenä ja mikä vaikutus heidän elämän merkityksellisyydellä on rikollisuuteen.

Tutkimuksessa tulee esille, se mikä vastaajille on merkityksellistä elämässä, mutta tutkimuksesta ei voida kuitenkaan päätellä, kuinka tyytyväiset vastaajat ovat elämäänsä tai, kuinka merkitykselliseksi he sen kokevat. Vastaajilla on merkityksellisiä asioita elämässään, kuten ihmissuhteet, harrastukset ja työ, ja niiden vaikutusta rikollisuuteen pystyttiin tutkimaan. Alatutkimusongelmaan saatiin vastaus, joka oli Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminnan toteutuminen asiakkaan näkökulmasta. Tutkimuksessa nousi esille se, että Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminta on hyvää. Vastaajista suurin osa arvioi toiminnan toteutuvan täysin heidän kohdallaan. Vastaajilta kysyttäessä, voisiko toimisto toimia toisin tai paremmin, niin vastaajista neljä jätti vastaamatta toiminnasta kysyttäessä ja tämä on tulkittu niin, että vastaajat olivat tyytyväisiä toimintaan. Kolme koki olevansa tyytyväisiä ja loput viisi, jotka antoivat kehitysehdotuksia, olivat nekin positiivissävytteisiä tai sellaisia, joihin ei yksistään Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston toiminnalla pysty vaikuttamaan (kuvio 3 ja 5).

Vastaajia pyydettiin myös määrittelemään, miten paljon läheiset ja yhteiskunta sekä he itse voivat vaikuttaa uusintarikollisuuteensa. Työ ja opiskelu olivat vähintään merkittävin asia vastaajille, mutta kuitenkin uusintarikollisuutta vähentävä tekijä. Tästä voidaan myös päätellä se, että logoterapian ydin on ihmisen tarkoituksen ja merkityksellisyyden kokemus elämästä eli ihmissuhteet ja omaan itseen liittyvät asiat, kuten harrastukset ja päihteettömyys olivat merkittävämpiä ja merki-

tyksellisempiä asioita vastaajille kuin työ tai opiskelu, joten ihmisten tulisi panostaa merkityksellisiin asioihin elämässä, jotta he voisivat hyvin. Vastaajien tulisi löytää tai enemmän kiinnittää huomiota itselleen merkityksellisiin asioihin elämässä ja suunnata kohti niitä. Logoterapeuttisesta näkökulmasta ihmissuhteet voitaisiin nähdä esikuvina vastaajille esimerkiksi omat vanhemmat. Vastaajilta voitaisiin kysyä, mitä heissä ihaillet ja voisitko nähdä itsessäsi ominaisuuksia, joita näet esikuvissasi? Mitä voisit tehdä saadaksesi näitä ominaisuuksia itsellesi? Tätä menetelmää kutsutaan Sokrateen dialogiksi. Dialogin aikana pyritään nostamaan ajatuksia ja tunteita esille esittämällä kysymyksiä, jotka johdattavat vastaajaa löytämään itseään ja tarkoitusta elämälleen. (Grabber 2004.)

Selkeästi tuli esille se, että kaikki vastaajat tiesivät itse voivansa vaikuttaa eniten uusintarikollisuuteen (kuvio 8), läheiset vaikuttivat yhteiskuntaa enemmän (kuvio 6), koska koettiin, ettei yhteiskunnalla (kuvio 7) ollut juurikaan vaikutusta uusintarikollisuuteen. Läheisiltä toivottiin tukea ja läsnäoloa. Tämän voisi tulkita niin, että moni kaipasi hyväksyntää ja ihmisenä näkemistä rikollisuudesta tai riippuvuudestaan huolimatta läheisiltään. Vastaajat kokivat, että heille merkitykselliset asiat myös vaikuttivat vähentävästi uusintarikollisuuteen (taulukko 3).

Logoterapiassahan on kyse juuri siitä, että itse on vapaa päättämään, minkä verran antaa asioiden vaikuttaa omaan elämäänsä. Vastaajat kokevat olevansa oman elämänsä vaikuttajia, mutta ehkä he tarvitsevat työkaluja siihen, että he ymmärtäisivät itse pystyvänsä vaikuttamaan suhtautumiseensa oman elämänsä vaikuttajina. Vaikka menneisyydessä olisi rikollisuutta, sen ei tarvitse kuulua tulevaisuuteen (ks. luku 5 ja 5.1).

Huumausainerikos oli yleisin rikos, johon vastaajat olivat syyllistyneet ja samalla tämä kertoo myös riippuvuudesta (ks.luku 5.4). Riippuvuuksista ei voi luopua kenenkään käskystä, vaan niistä on itse haluttava päästä eroon. Logoterapeuttisesti katsoen arvomaailman muuttaminen on tarpeen. Tässä voi toinen henkilö auttaa tai tukea löytämään jonkin tärkeän asian, minkä vuoksi vielä kannattaa yrittää. Riippuvaisen on kuitenkin itse tiedostettava ja myönnettävä ongelmansa. Vasta sitä kautta voi lähteä muutoksen tielle. Logoterapia korostaa jokaisen ihmisarvoa. Vaikka näyttäisi siltä, ettei toista pysty auttamaan, häntä kohdellaan ainutlaatuis-

na ja ihmisarvoisena. Ehkäpä juuri se saa toivottomalta näyttävässä tilanteessa vielä hengen uhmavoiman nousemaan ja halun parantumiseen heräämään. (Erämaja & ym. 2005, 65.)

Tuloksista päätellen kuitenkin vastaajilla oli myös käsitys siitä, miten tai mitä he voisivat tehdä päästäkseen eroon rikollisuudesta. Päähteettömyys nousi vastaajilla esille. Moni vastaaja tiedosti, että päähteettömyys on yksi tärkeä osa oman elämänhallinnan kannalta. Rikollisuus ja päihteiden käyttö kulkee aika pitkälti käsi kädessä, tämän huomasin itse ollessani harjoittelussa Vaasan yhdyskuntaseuramustoimistossa. Siksi päihdehuolto ja kriminaalihuolto tekevätkin paljon yhteistyötä. Vain yksi vastaaja oli tuonut esille itsetutkiskelun, mutta silti kaikki vastaajat kokivat itse pystyvänsä vaikuttamaan eniten, joten koenkin, että vastaajilta vain puuttuu välineet omaan elämäänsä vaikuttamiseen ja kyky nähdä omia voimavaroja heikolta näyttävässä tilanteessa. Koen, että meidän sosiaalialan ammattilaisten olisi tärkeä pystyä tarjoamaan näitä välineitä heille, ja yksi näistä välineistä voisi olla logoterapia.

9 POHDINTA

Ollessani harjoittelussa Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimissa, oli ajatuksena tehdä opinnäytetyö logoterapiasta ja vanhustenhuollosta, mutta kiinnostuin yhdyskuntaseuraamustoimiston työstä todella paljon ja logoterapeuttinen ajatusmaailma mielestäni sopi erittäin hyvin myös yhdyskuntaseuraamustoimiston työhön. Siellä ollessani mielestäni asiakkaista huokui elämän tarkoituksen ja suunnan puuttuminen (luku 5.1), ja tämä oli taas yksi syys siihen, joka oli monen kohdalla mielestäni johtanut riippuvuuteen ja rikolliseen elämäntapaan. Tutkimuksellani halusin selvittää, voisiko logoterapialla olla käyttöä kriminaalihuollon toiminnassa esimerkiksi yhdyskuntaseuraamustoimiston työssä.

Mielenkiintoista mielestäni oli saada tietää, kuinka asiakkaat kokevat elämänsä ja merkityksellisten asioiden läsnäolon tai niiden puuttumisen elämässään ja sen vaikutuksen rikollisuuteen. Kaikki asiakkaat ovat tuomittuja rikoksesta, joten heidät on velvoitettu tulemaan yhdyskuntaseuraamustoimistoon. Silloin he ohjautuvat ulkoa, eivätkä omasta tahdosta, joten koin, että olisi tärkeää tuoda esille myös heidän ”tahtonsa”, joten silloin voitaisiin palvella heidän pyrkimystään rikoksetomaan elämään parhaiten.

Yleensäkin koen, että sosiaalialalla on paljon ns. ” valmiiksi räätälöityjä paketteja”, joista ei voida jostain syystä poiketa tai katsotaan, että kaikki nämä ihmiset kuuluvat tähän tiettyyn ryhmään ja heille tarjotaan tätä, että sen sijaan ihmiseltä kysyttäisiin, mitä apua Sinä tarvitset tai kuinka voin Sinua parhaiten auttaa tässä tilanteessa? Ohjattaisiin ihmistä löytämään omat voimavarat ja suunta elämälle. Toki sosiaalialan ihmisiä säätelee laki ja säädökset, joiden puitteissa toimitaan. Koen kuitenkin, että muutos tarvitsee lähteä meidän kaikkien ajattelusta, asenne ja arvomaailmasta. Mielestäni olisi myös merkittävää löytää erilaisia keinoja tai työskentelytapoja rikoksen torjuntaan. Elämänmyönteisenä maailmankatsomuksena ja elämänfilosofiana logoterapiasta on apua erilaisissa elämänvaiheissa ja -tilanteissa, kriiseissä ja kohtaloniskuissa, elämän tarkoituspohdinnoissa sekä ihmisenä kasvun ja ammatillisen kehittymisen prosesseissa. (Suomen logoterapia instituutti 2015.)

Jatkotutkimuksena olisi tietenkin mielenkiintoista nähdä, miten logoterapiaa voitaisiin tarjota yhdyskuntaseuraamustoimiston asiakkaille tai vapautuville vangeille ja nähdä, kuinka se vaikuttaisi heihin ja heidän rikollisuuteensa?

Toivon, että tutkimus herättää ajatuksia siitä, että on mahdollisuus tehdä asioita monella tavalla ja löytää uusia toimintatapoja. Mielestäni yhdyskuntaseuraamustyö on tärkeää työtä, koska itselläni ei, esimerkiksi ennen harjoittelua ollut mitään käsitystä siitä, että myös tällainen instanssi on olemassa ja kuinka merkityksellinen se on meidän yhteiskunnassamme. Tutkimuksella halusin myös saada vastaajien äänen esille. Mielestäni on tärkeää nähdä ihminen ongelmien takaa ja antaa uskoa siihen, että jokaisella meistä on mahdollisuus muuttua tai muuttaa suhtautumista asioihin, vaikka asiat näyttäisivät olevan kuinka huonosti tahansa.

Matka lopputyön parissa on ollut pitkä ja kestänyt kauan, silti en hetkeäkään antaisi pois, koska kaikki se oppi ja tieto logoterapiasta, jonka olen saanut lopputyötä tehdessäni, on korvaamatonta. Haluan kiittää ohjaajaani Ahti Nymania, ohjauksesta ja siitä, että tarjosi aihetta minulle. Lisäksi haluan kiittää Taina Nummelaa, Erkki Teittistä, Eija Kamppilaa ja koko Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimiston henkilökuntaa, ilman teitä tämä ei olisi välttämättä ollut mahdollista.

LÄHTEET

Aarnio A. 2011. Luentoja lainopillisen tutkimuksen teoriasta. Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja. Helsinki. Unigrafia Oy Yliopistopaino.

Erämaja, T., Heinola, K. Hoverfält, R., Jaatinen, E., Kettunen, U., Rouvari, M-L., Saario-Imponen, S., Vehri, E-K. Visa, M & Väre, M. 2005. Tie toivoon ja tarkoitukseen - Logoterapian perusteita. Helsinki. Kirjoittajat ja Kirjapaja Oy.

Frankl E. V. 2005. Logoterapia- avain mielekkääseen elämään. Ws Bookwell Oy. Juva. Lyhytterapiainstituutti Oy. Suomentanut Raija Viitanen.

Grabber Ann V. 2004. Viktor Fanklin Logoterapia-Löydä tarkoitus elämäsi. Hämeenlinna. RKS Tietopalvelu Oy. Suomentanut Mirja Kuutio.

Haaste. Lehtiarkisto. Haaste 1/2015. Päähteet ja rikollisuus. Juha Kääriäinen. 13.3.2015. Viitattu 16.01.2016.

<http://www.haaste.om.fi/fi/index/lehtiarkisto/haaste12015/paihteetjarikollisuus.html>

Helsingin yliopiston avoin yliopisto. Perusasioita oikeustieteestä. Rikossoikeuden peruskäsitteitä -ja periaatteita. Helsingin yliopiston Tutkimus- ja koulutuskeskus Palmenia 2.9.2003. Viitattu 22.01.2016

<https://www.avoin.helsinki.fi/oppimateriaalit/oikeustiede/materiaali/osa5.html>

Henrion, R. 1989. Logotherapy for former prisoners. International forum for logotherapy. Vol 12 (2), 95-96.

Jyväskylän yliopisto. Avoimen yliopiston koppa. Määrällinen tutkimus. 2015. Viitattu 08.09.2015.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

L 27.11.2009/953. Laki rikosseuraamuslaitoksesta. Säädös säädöstietopankki Finlexin sivuilla. Viitattu 14.01.2015.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090953?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=rikosseuraamuslaitos>

Myllyhoito. Päähteet ja rikollisuus. 2016. Viitattu

09.01.2016.<http://www.myllyhoito.fi/riippuvuudesta-toipumiseen/paeihderiippuvuus/90-paeihderiippuvuus-kategorian-lisaetiedoy/98-paihteet-rikollisuus>

Möller, P., Virtaniemi, M-P., Nevalainen, V., Iso-Aho, T., Suomi, R., Roslakka, S., Suvitie, S., Luukkonen, R., Inkilä-Saari, I., Kosonen- Sundberg, L. 2012. Logoterapia-peruskäsitteitä, filosofiaa, käytäntöjä. Sastamala. Vammalan kirjapaino Oy. Toimittanut Pirjo Möller ja Iina Åman

Nyholm R. Kevätpäiväalustus. 1-15. Nyholmin omat muistiinpanot.

Nyholm R. Logofilosofian sovellutus vankien kuntoutukseen.1-30. Nyholmin omat muistiinpanot.

Nyholm R. Logoterapiaa vankeinhoidossa. 1-10. Nyholmin omat muistiinpanot.

Otavan opisto. Internetix. 3.1 Oikeidenmukaisuuden päämuodot. 2015. Viitattu 22.01.2016

http://opinnot.internetix.fi/fi/materiaalit/et/et3/3._oikeudenmukaisuus/3.1_oikeudenmukaisuuden_paamuodot?C:D=gjfZ.fGoU&m:selres=gjfZ.fGoU

Otavan opisto. Internetix. 3.2 Oikeudenmukaisuuden periaatteita. 2015. Viitattu 22.01.2016

http://opinnot.internetix.fi/fi/materiaalit/et/et3/3._oikeudenmukaisuus/3.2_oikeudenmukaisuuden_periaatteita?C:D=gjfZ.fGoV&m:selres=gjfZ.fGoV

Purjo, T. 2012. Viktor Franklin logoterapia- tie arvopitoiseen ja tarkoituksentäyteiseen elämään. Tampereen yliopistopaino - Juves print.

Rikoksentorjuntaneuvosto. Rikokset ja rikollisuus. 18.03.2013. Viitattu 16.01.2016.

<http://www.rikoksentorjunta.fi/fi/index/rikoksentorjunta/rikoksetjarikollisuus.html>

Rikoseuraamuslaitos. Seuraamukset ja säädökset. 30.4.2015. Viitattu 11.10.2015

<http://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/seuraamukset/yhdyskuntaseuraamukset/yhdyskuntapalvelu/soveltuvuusselvitys.html>

Rikosseuraamuslaitos. Organisaatio.21.08.2015. Viitattu 25.8.2015

<http://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/rikosseuraamuslaitos/organisaatio.html>

Rikosseuraamuslaitos. Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimisto. 15.6.2015. Viitattu 13.09.2015.

<http://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/toimipaikatjayhteystiedot/yhdyskuntaseuraamustoimistot/vaasanyhdyskuntaseuraamustoimisto.html>

Rikosseuraamuslaitos.Yhdyskuntaseuraamustoimistot.20.10.2014.Viitattu 02.01.2015.

<http://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/toimipaikatjayhteystiedot/yhdyskuntaseuraamustoimistot.html>

Rise Esite 2013. Ehdonalaisesti vapautuneiden valvonta esite.

Ruuskanen, T. P, Savolainen, K., Suonio, M., Puurunen, P., Roivanen, I., Kurki, L., Hämäläinen, J., Juhila, K., Toikko, T., Väisänen, R., Sirviö, K.,Mönkkönen, K., Hoffren, T., Roine, M., Lappainen, J. 2011. Toivo sosiaalisessa- Toivoa luova toimintakulttuuri sosiaalityössä. EU. Unipress ja kirjoittajat. Toimittanut Ruuskanen, Petri, Savolainen, Kirsi & Suonio, Mari

Saaranen-Kauppinen A., Puusniekka A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Reliabiliteetti. Tampere. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 13.09.2015. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_2.html

Saaranen-Kauppinen A., Puusniekka A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Sisällönanalyysi. Tampere. Yhteiskuntatieteellinen tietovarasto. Viitattu 13.09.2015. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_2.html

Suomen logoterapia Instituutti Oy. 2015. Miksi logoterapiaa? 1.6.2012. Viitattu 25.08.2015. <http://logoterapia.fi/cmsms/index.php?page=miksi-logoterapiaa>

Tampereen yliopisto. Tutkimus: tutkimusetiikka: eettiset periaatteet. 2015. Viitattu 30.09.2015. <http://www.uta.fi/tutkimus/etiikka/periaatteet/itsem.html>

Tieteen termipankki. Filosofia: oikeusfilosofia. 2014. Viitattu 1.02.2016. <http://www.tieteentermipankki.fi/wiki/Filosofia:oikeusfilosofia>

Turun yliopisto. Empiirisen tutkimuksen tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmiä. 2015. Viitattu 08.09.2015. http://www.cs.utu.fi/kurssit/connet/kayttavyys/materiaali/herkman/usable/Herkman_teksti_tulostettava.htm

Whiddon F. M. 1983. Logotherapy in prison. International forum for logotherapy. Vol 6 (1), 34-39.

Viktor E. Frankl. 1986. Ehjä ihmiskuva. Helsinki. Kirjayhtymä. Suomentanut Paula Leisten.

Viktor E. Frankl. 1994. Ihmisyyden rajalla. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Otavan painolaitokset. Suomentaneet Osmo Jokinen ja Eila Sandborg.

Vilpas, P. 2015. Ohjeita kvantitatiiviseen tutkimukseen. Osa 1. Metropolia ammattikorkeakoulu. Liiketalouden yksikkö.

Yle. Terveys. Kadonneen tarkoituksen metsästys. 2009. Julkaistu 23.10.2009 Viitattu 02.01.2015. <http://olotila.yle.fi/mina/hyvinvointi/kadonneen-tarkoituksen-metsastys>

Hei,

Olen viimeistä vuotta Vaasan ammattikorkeakoulussa sosionomiksi opiskeleva nainen. Tein työharjoitteluni Vaasan yhdyskuntaseuraamustoimistolla syksyllä 2013. Kiinnostuin yhdyskuntaseuraamustoimiston työstä, joten päätin tehdä opinnäytetyöni rikosseuraamuslaitokselle. Opinnäytetyöni aiheena on yhdyskuntaseuraamustoimiston työ ja logoterapia. Logoterapian pääajatuksina ovat: Ihmisellä on vapaa tahto, ihmisen elämällä on tarkoitus, ihminen haluaa löytää tuon tarkoituksen.

Ohessa on kyselomake, jonka avulla teen tutkimusta edellä mainituista asioista opinnäytetyöhöni. Toivon, että vastaat kyselyyn käyntisi yhteydessä ja jätät lomakkeen sille varattuun vastauskuoreen. Vastaaminen on täysin vapaaehtoista.

Lomakkeesta ei käy ilmi henkilöllisyytesi. Lomakkeen näkee minun ohellani myös opinnäytetyötäni ohjaava opettaja Ahti Nyman. Käytän vastauksia ainoastaan opinnäytetyöhöni. Käytäni läpi vastaukset, tuhoan lomakkeet välittömästi.

Opinnäytetyöni on luettavissa nimelläni Mari Vertanen sen valmistuttua keväällä 2015 sähköisessä osoitteessa:

<https://www.theseus.fi/>

Mikäli haluat lisätietoa, voit kysyä minulta:

Kiitollisena vastauksesta ja hyvää kevättä toivottaen,

Mari

KYSELYLOMAKE**1. Minkä ikäinen olet?**

15-21vuotta 22-30 vuotta 30-40 vuotta yli 40 vuotta

2. Kuinka monta käyntiä sinulla on ollut yhdyskuntaseuraamustoimistossa?

1-5 käyntiä 5-10 käyntiä yli 10 käyntiä

3. Mistä rikoksesta / rikoksista sinut on tuomittu?**4. Mikä mielestäsi on yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä?****5. Toteutuuko mielestäsi yhdyskuntaseuraamustoimiston tehtävä kohdallasi?**

Ei toteudu lainkaan 1 2 3 4 5 Toteutuu täysin

6. Miten yhdyskuntaseuraamustoimisto voisi mahdollisesti kohdallasi toimia toisin tai paremmin?

7. Mikä elämässäsi on Sinulle merkityksellistä? (mainitse kolme asiaa tärkeysjärjestyksessä). Missä määrin edellä mainitsemasi asiat mahdollisesti vähentävät osaltasi riskiä uusintarikollisuuteen? (rengasta mielestäsi lähimpänä oleva vaihtoehto).

1. _____

Eivät vähennä lainkaan 1 2 3 4 5 Vähentävät erittäin paljon

2. _____

Eivät vähennä lainkaan 1 2 3 4 5 Vähentävät erittäin paljon

3. _____

Eivät vähennä lainkaan 1 2 3 4 5 Vähentävät erittäin paljon

8. Miten mielestäsi läheisesi voisi vaikuttaa siihen, jotta voisit elää täysin rikoksetonta elämää?

9. Miten mielestäsi yhteiskunta voisi vaikuttaa siihen, jotta voisit elää täysin rikoksetonta elämää? (voit jatkaa kääntöpuolelle)

10. Miten mielestäsi voisit omalla toiminnallasi vaikuttaa siihen, jotta voisit elää täysin rikoksetonta elämää? (voit jatkaa kääntöpuolelle)

11. Jos ajattelet, että olisit tulevaisuudessa 100% rikokseton, niin mikä osuus siitä on mahdollisesti

Yhteiskunnalla _____ %

Läheisilläsi _____ %

Itselläsi _____ %

= 100%

Kiitos vastauksestasi ja hyvää jatkoa Sinulle!